

Befolkningens tillit til og syn på forskning

21100476

August 2021

Innhold

7

Oppsummering

10

Tillit til forskning

16

Tillit til
finansieringskilder

20

Syn på forskning og
utvikling

24

Koronapandemien

33

Forskere og korona

36

Vaksiner

42

Interesse for forskning

42

Spørsmål til
Forskningsdagene

42

Omstridte påstander og
konspirasjonsteorier

Om undersøkelsen

Om undersøkelsen

- På oppdrag fra Norges Forskningsråd gjennomfører Kantar en spørreundersøkelse blant befolkningen i Norge om ulike tema knyttet til tillit til og syn på forskning.
- De foregående målingene ble gjennomført i henholdsvis april, juni og november 2019, samt mars, april, mai, juni, september, to ganger i november og en gang i desember 2020. I 2021 er målingen gjennomført i januar, april og august.

Metode

- Undersøkelsen ble sendt ut 11. august, og avsluttet 24. august 2021.

Utvalgsbase

- Undersøkelsen ble gjennomført på Kantar sitt internettpanel, GallupPanelet.

Antall intervju og svarprosent

- Undersøkelsen ble sendt ut til totalt 2.557 personer.
- Totalt svarte 1.048 personer, noe som gir en responsrate på 41%.

Utvalg og målgruppe

- Målgruppen var innbyggere i Norge i alderen 18+ år.

Vekting

- Resultatene er vektet i henhold til befolkningsstatistikk fra SSB for kjønn, geografi, alder og utdanning. Nettutvalget er overrepresentert blant høyt utdannede og innbyggere i alderen 45+ år. Dette korrigeres av vekten.

Ansvar

- Seniorrådgiver Jarle Hersvik i Kantar hadde ansvaret for gjennomføring og rapportering av undersøkelsen.
- Kontaktperson i Norges Forskningsråd var spesialrådgiver samfunnsdialog og media, Gunnar Bolstad.

Rapport

- Resultatene presenteres i to deler, der del 1 omfatter resultater tilknyttet forskning, og del 2 omfatter resultater tilknyttet Forskningsrådet.

- Det vil alltid knytte seg en viss usikkerhet til resultatene når vi spør et utvalg, av befolkningen. Denne usikkerheten, eller feilmarginen, kan beregnes statistisk. Et sentralt mål i denne sammenhengen er standardavviket. Standardavviket beregnes ut fra hvor mye hver enkelt enhet avviker fra gjennomsnittet for alle enhetene i undersøkelsen når det gjelder den egenskapen vi ønsker å måle. Med utgangspunkt i standardavviket kan vi beregne feilmarginen for det aktuelle resultatet.
- Fastsettelsen av feilmarginen vil også avhenge av hvor stor usikkerhet vi er villige til å akseptere. Det vanlige er å angi feilmarginer basert på 95 prosent sannsynlighet. Dette betyr at hvis vi hadde 100 forskjellige uavhengige utvalg, ville resultatet ligge innenfor de feilmarginene vi oppgir i minst 95 av de 100 undersøkelsene. Det vil igjen si at det bare er 5 prosent sannsynlighet for at den faktiske fordelingen i befolkningen *ikke* ligger innenfor de oppgitte feilmarginene.
- Feilmarginene i prosenttabeller uttrykkes i prosentpoeng. Hvis vi for eksempel har funnet at 60 prosent i et utvalg på 1000 innbyggere er enige i en påstand, gir dette en feilmargin på +/- 3,1 prosentpoeng.
- Det er det da med 95 prosent sannsynlighet et sted mellom 56,9 og 63,1 prosent av innbyggerne er enige i påstanden, men det mest sannsynlige resultatet er 60 prosent.
- Dersom vi kun har intervjuet 50 personer, og 60 prosent er enige i påstanden, vil feilmarginene være på hele +/- 14 prosentpoeng. I dette tilfellet kan vi ikke være «helt sikre» (95 prosent sikre) på at flertallet av innbyggerne er enige i påstanden.
- Tabellen på neste side kan brukes som et hjelpemiddel ved tolkningen av resultatene. Tabellen er basert på såkalte «uendelighets-univers», der populasjonen er 10 ganger eller mer det antall intervju som foreligger.

Feilmarginer og signifikante forskjeller

Tabell: Feilmarginer i uendelighetsunivers

Størrelsen på feilmarginen i +/- prosentpoeng							
Antall enheter/Svar	50(50) %	40(60) %	30(70) %	25 (25) %	20(80) %	10(90) %	5(95) %
50	14,3	14,0	13,1	12,4	11,4	8,6	6,2
100	10,1	9,8	9,2	8,7	8,0	6,0	4,4
200	7,1	6,9	6,5	6,1	5,7	4,3	3,1
400	5,0	4,9	4,6	4,3	4,0	3,0	2,2
500	4,5	4,4	4,1	3,9	3,6	2,7	2,0
600	4,1	4,0	3,7	3,5	3,3	2,5	1,8
1000	3,2	3,1	2,9	2,7	2,5	1,9	1,4
1500	2,6	2,5	2,4	2,2	2,1	1,5	1,1
2500	2,0	2,0	1,8	1,7	1,6	1,2	0,9

Oppsummering

Den foreliggende rapporten omfatter den trettende runden av befolkningsundersøkelsen om befolkningen tillit til forskning og syn på Forskningsrådet.

Befolkningens tillit til forskning fortsetter å holde seg på et svært høyt nivå. Som i april er det nær 90% som oppgir at de har meget eller ganske stor tillit til forskning. Denne andelen har vært uforandret siden november 2020. Som i tidligere målinger finner vi imidlertid fortsatt en forskjell i tillit til forskning basert på utdanning. Gjennom hele måleperioden har de med høyere utdanning i større grad gitt uttrykk for at de har tillit enn de som har grunnskole/videregående skole. Siden november har imidlertid forskjellen vært mindre enn tidligere, og det er nå i august 85% av de som ikke har høyere utdanning som oppgir at de har tillit til forskning. Som i tidligere målinger finner vi også at tilliten til forskere er høy. 85% oppgir at de har tillit til forskere nå i august. Dette er på samme nivå som i målingene i november -20 og april -21.

En trolig medvirkende årsak til denne høye tilliten, er den pågående pandemien og ulike fagmiljøers medvirkning til håndtering av denne, samt medieomtale av dette. Gjennom pandemiperioden har andelen som oppgir at de har tillit til leger/helsepersonell og forskere somuttaler seg i media ligget på over 80%. Fra november -20 har andelen ligget på om lag 90% for disse to gruppene. Til sammenlikning er det nå i august 69% som oppgir at de har tillit til myndighetspersoner, 42% har tillit til politikere og 25% oppgir at de har tillit til journalister som uttaler seg om koronaviruset i nyhetsmediene. Nå i august er det 86% som oppgir at de har meget eller ganske stor tillit til den jobben forskere nå gjør med koronasituasjonen. Dette er på nivå med de fleste tidligere målinger siden april 2020.

Det er også et klart flertall av befolkningen som oppfatter at forskere og fagmyndigheters råd til befolkningen og regjeringen har vært tydelige den siste tiden. Om lag 7 av 10 støtter disse påstandene enten helt eller delvis. Sammenliknet med målingen i september -20, er det imidlertid en lavere andel som oppfatter at regjeringens smittevernråd har vært hensiktsmessige. I september var det 77% som støttet denne påstanden, mens andelen nå i august -21 er 69%. Samtidig er det 40% som nå oppfatter at befolkningen har overholdt smittevernreglene på en hensiktsmessig måte den siste tiden, mot 26% i september i fjor. Det er i den sammenheng verdt å merke at da målingen ble gjennomført i september 2020, hadde Norge allerede et økende smittetrykk etter en nedgang frem mot og gjennom sommeren. Målingen nå i august er i all hovedsak gjennomført før vi nå igjen opplever den samme økende smitten.

At befolkningen har tillit til både forskning, forskere og håndteringen av pandemien gjenspeiler seg også i oppfatningen av vaksiner. 9 av 10 oppgir nå i august at de er helt eller ganske enig i påstanden om at vaksiner er trygge. Dette er en økning fra april da 82% oppga det samme. Målingen i april ble gjennomført på et tidspunkt da det var dukket opp alvorlige bivirkninger som følge av Astra Zeneca-vaksinen, og det også var usikkerhet rundt Jansen-vaksinen. Økningen i oppfatningen av at vaksiner er trygge henger trolig sammen med at disse vaksinene ble tatt ut av vaksinasjonsprogrammet i Norge. 9 av 10 oppgir at de er helt eller ganske enig i påstanden om at de er trygge på at norske fagmiljøer gjør vurderinger og gir anbefalinger om vaksiner som er til det beste for befolkningen. Denne andelen var høy også i april, da dette spørsmålet ble stilt for første gang, men det er en klart høyere andel nå i august som sier seg helt enig i påstanden. I målingen nå i august er det 94% som oppgir at de enten har tatt vaksine(-r), eller som vil lag seg selv og sine nærmeste vaksinere når det kommer et tilbud om vaksine. Dette er en klar økning i forhold til tidligere målinger og rimer godt med de faktiske vaksinasjonstallene for Norge, om at det er liten vaksinemotstand ute i befolkningen.

Sammenliknet med tidligere målinger, er det også en økende andel nå i august som oppgir at de er interessert i forskning som tema. 6 av 10 oppgir at de er meget eller ganske interessert i forskning, en økning fra i overkant av 50% i målingen i juni -20. Også interessen for økonomi øker fra i overkant av 50% til nærmere 60%. Til sammenlikning er det 44% som oppgir at de er ganske eller meget interessert i sport/idrett, mens 56% oppgir at de er interessert i politikk.

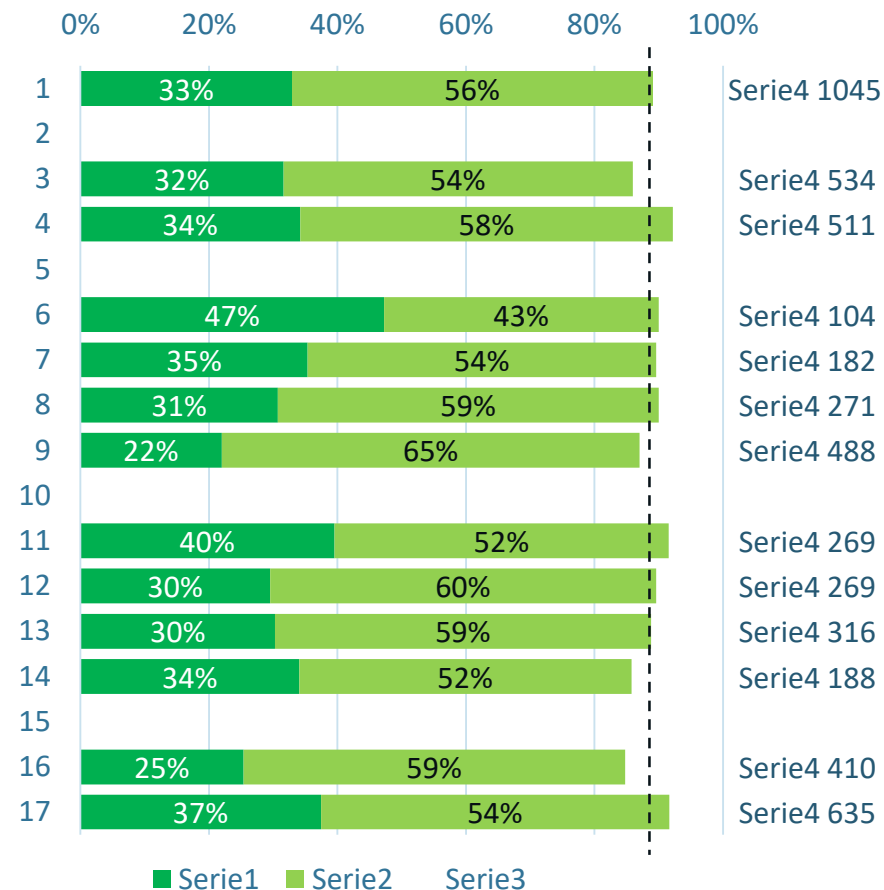
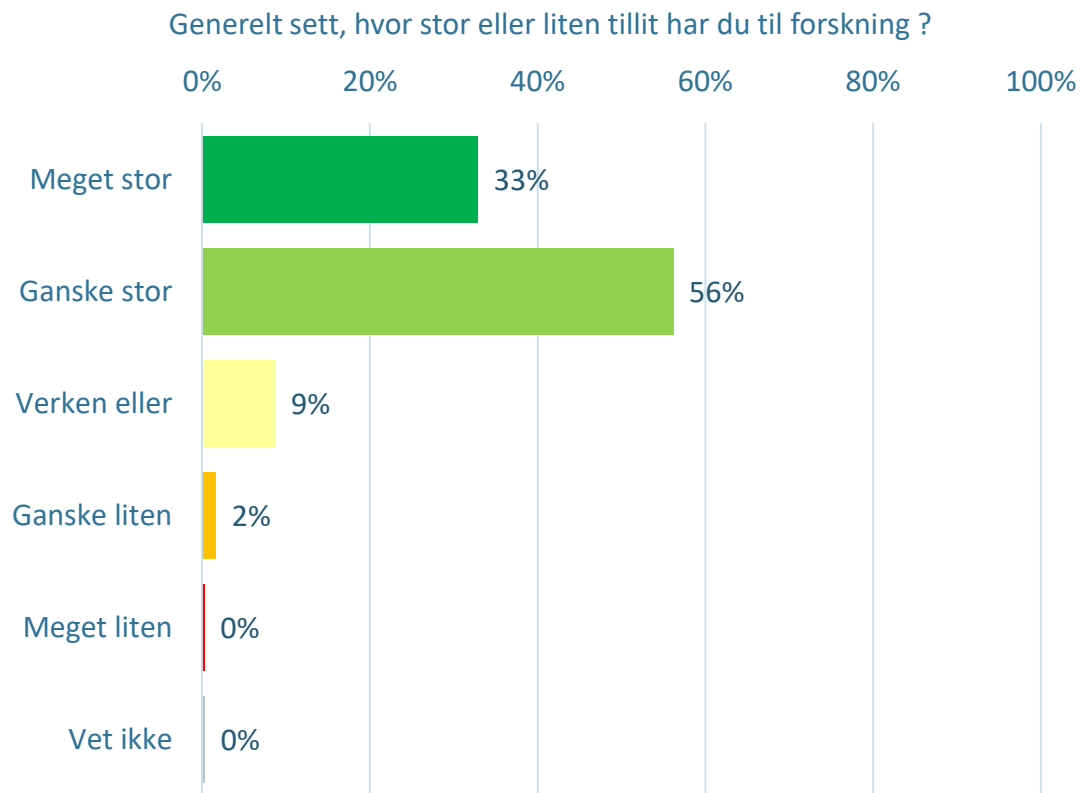
Som i tidligere målinger fra juni -20 og fremover, er det mer enn 7 av 10 som oppgir at de har tillit til forskning finansiert av offentlige etater. 2 av 3 oppgir at de har tillit til forskning finansiert av EU, mens halvparten har tillit til forskning finansiert av organisasjoner og stiftelser. 4 av 10 har tillit til forskning finansiert av næringslivet. I målingen nå i august er det også mer enn 8 av 10 som oppgir at de mener grunnforskning bør støttes økonomisk av det offentlige. I juni -20, da dette spørsmålet ble stilt sist, oppga også over 80% det samme, men det er en økende andel som sier seg helt enig i påstanden nå i august enn i forrige måling.

Befolkningens tillit til forskning

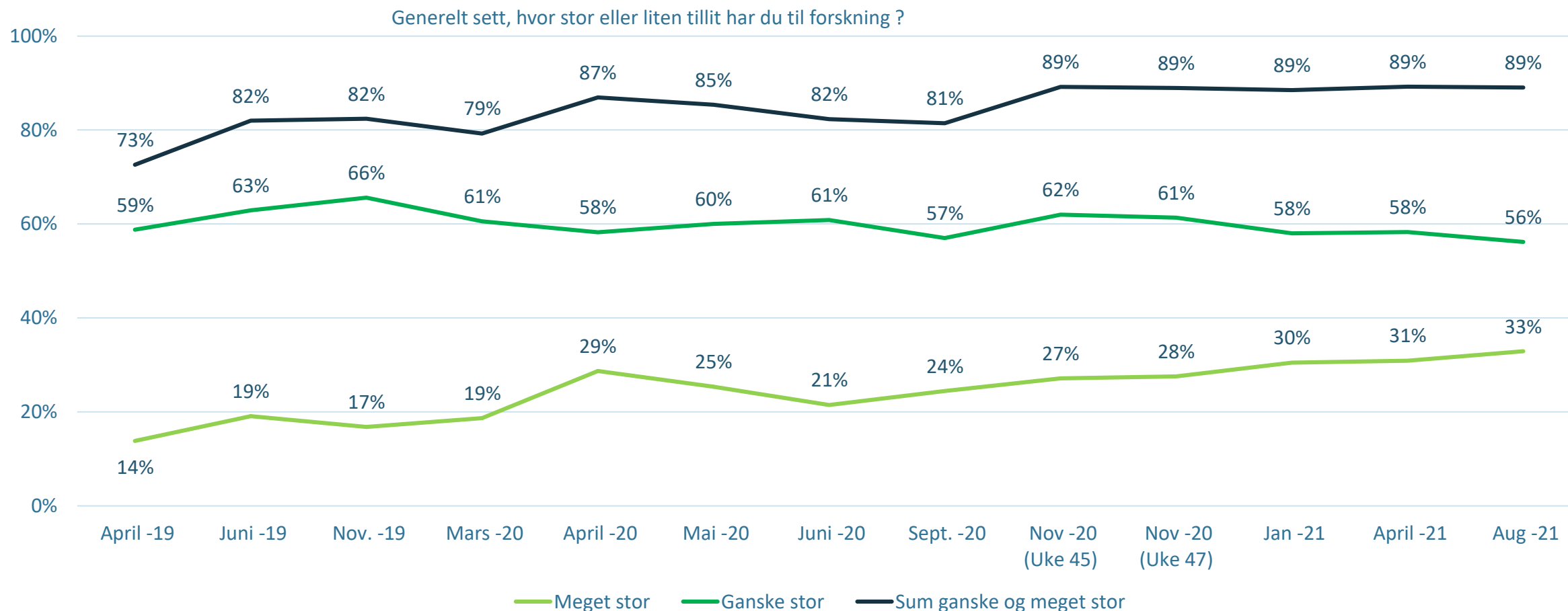
Generelt sett, hvor stor eller liten tillit har du til forskning?

Andelen som oppgir at de har tillit til forskning er stabil sammenliknet med målingene i januar og april. Nær 9 av 10 oppgir at de har tillit. Det er fortsatt en forskjell mellom de med og uten høyere utdanning. Gjennom hele måleperioden har andelen som oppgir liten eller meget liten tillit vært svært lav, på mellom 1% og 4%.

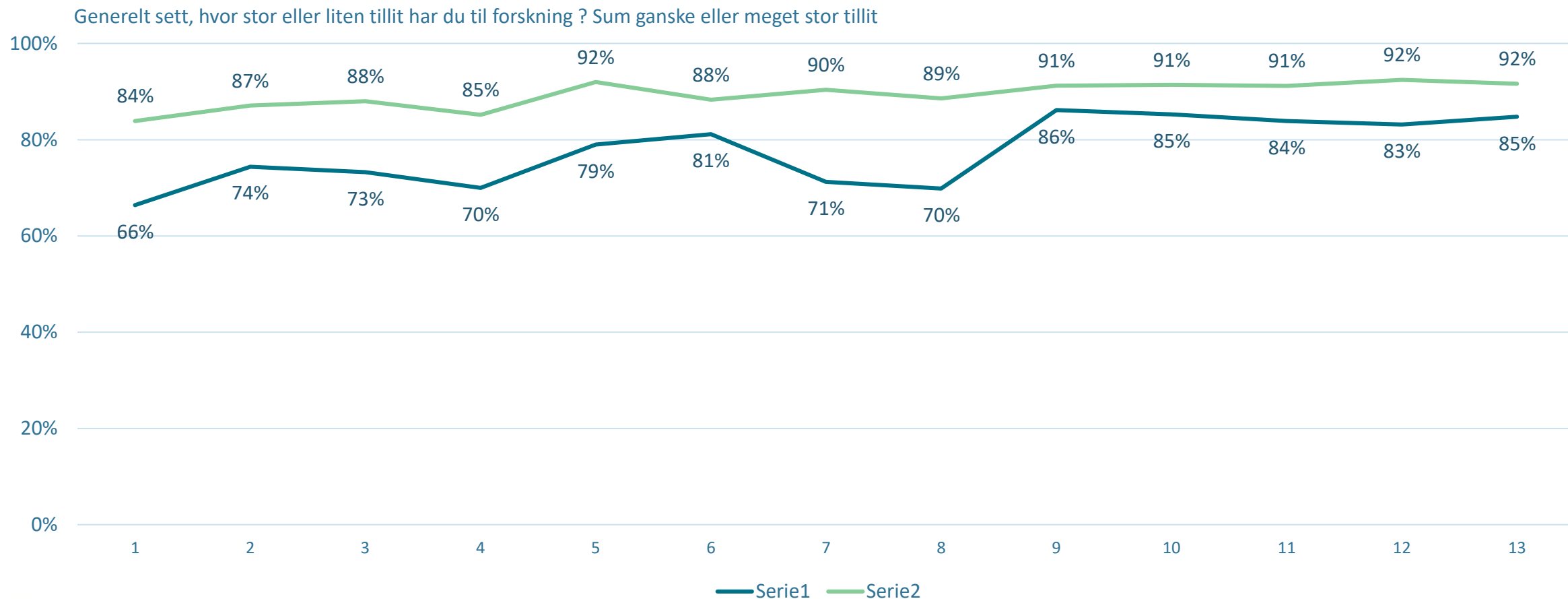

Generelt sett, hvor stor eller liten tillit har du til forskning?

Andelen som oppgir at de har ganske eller meget stor tillit til forskning holder seg stabil i perioden fra november 2020 og så langt i 2021.

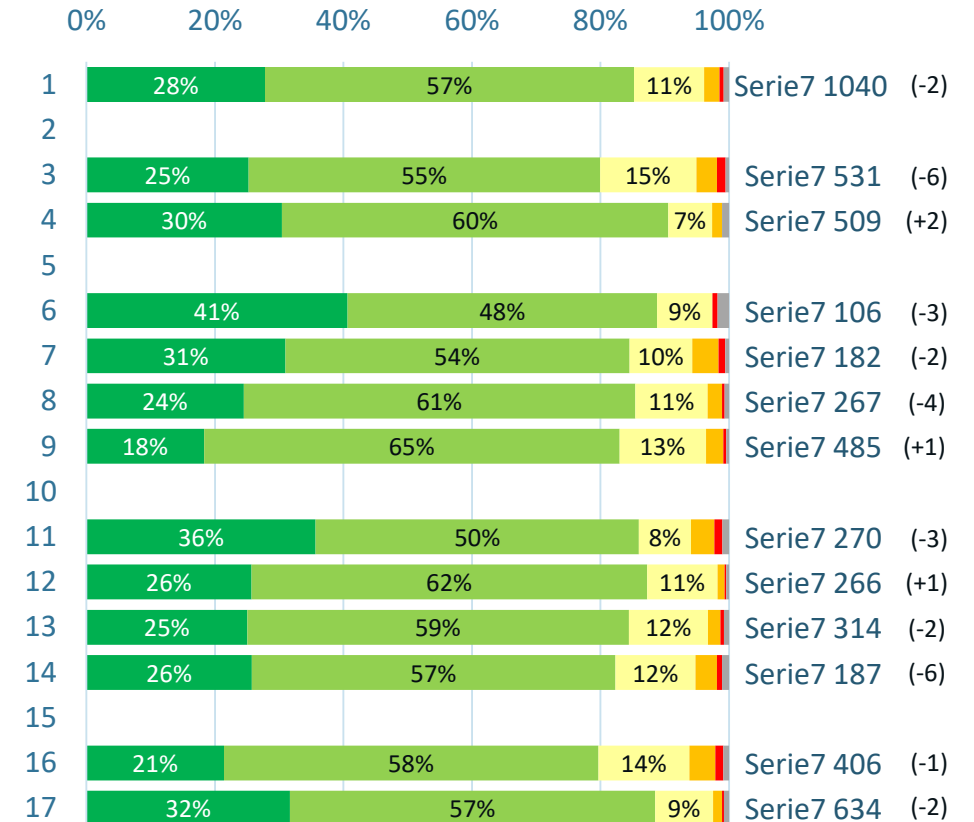
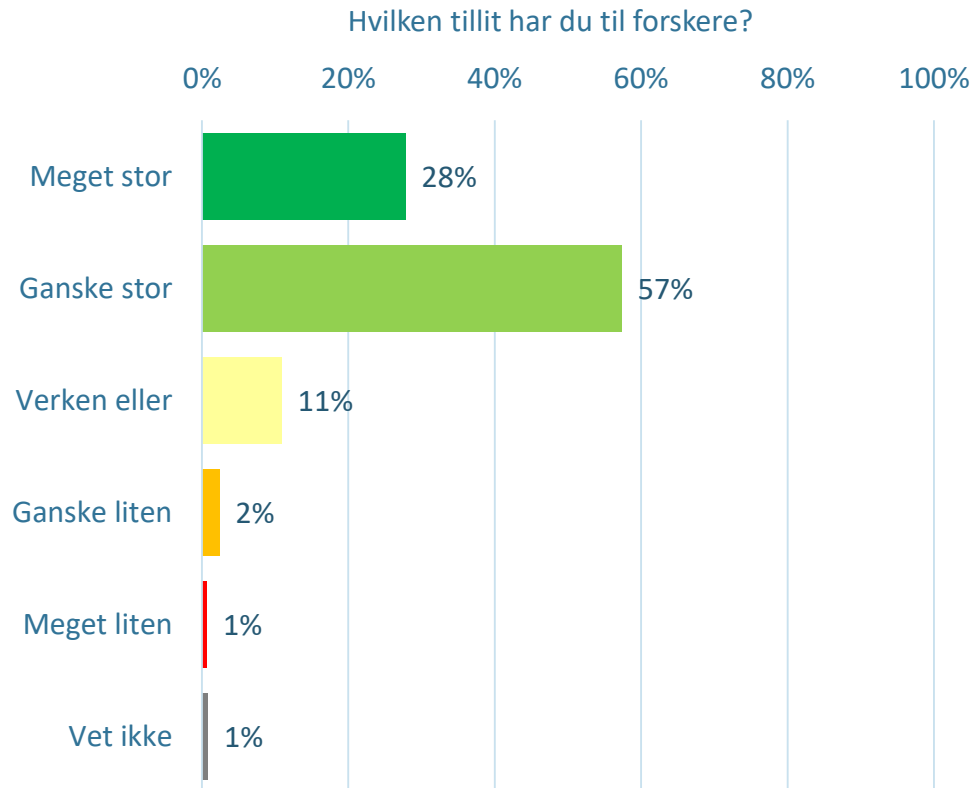

Generelt sett, hvor stor eller liten tillit har du til forskning?

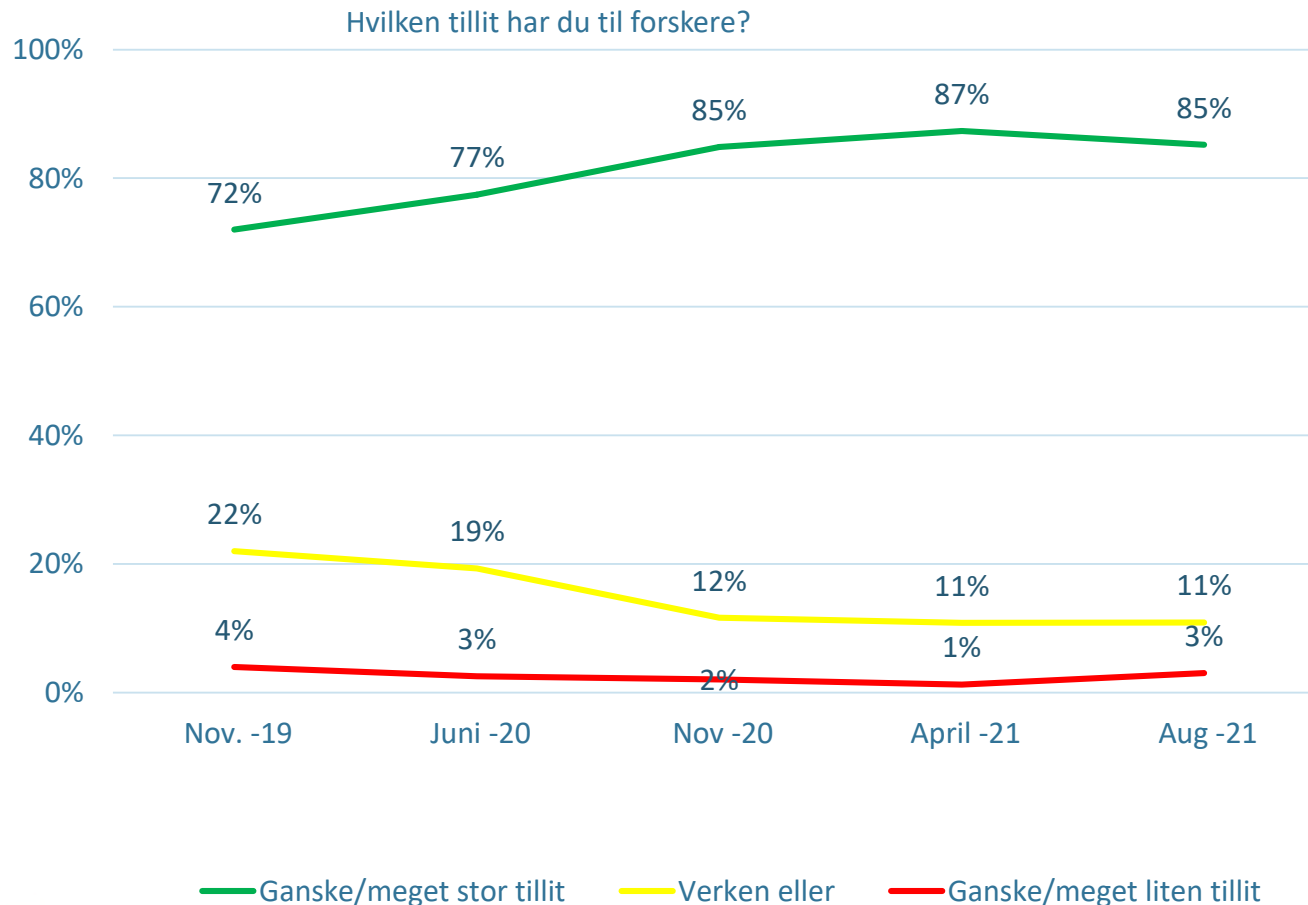
Hvilken tillit har du til forskere?

85% oppgir at de har meget eller ganske stor tillit til forskere. Dette er om lag samme andel som tidlig i april, da 87% oppga det samme. Andelen som oppgir at de har ganske eller meget liten tillit til forskere er svært lav. Både totalt og i ulike undergrupper. Merk at menn og personer uten høyere utdanning i noe mindre grad oppgir at de har tillit til forskere, og i større grad svarer verken eller på spørsmålet.

Hvilken tillit har du til forskere?

Andelen som oppgir at de har tillit til forskere har økt gjennom måleperioden fram til målingen i april -21. Nå i august er andelen tilbake på samme nivå som i november -20. Andelen som oppgir at de ikke har tillit til forskere er gjennomgående lav.

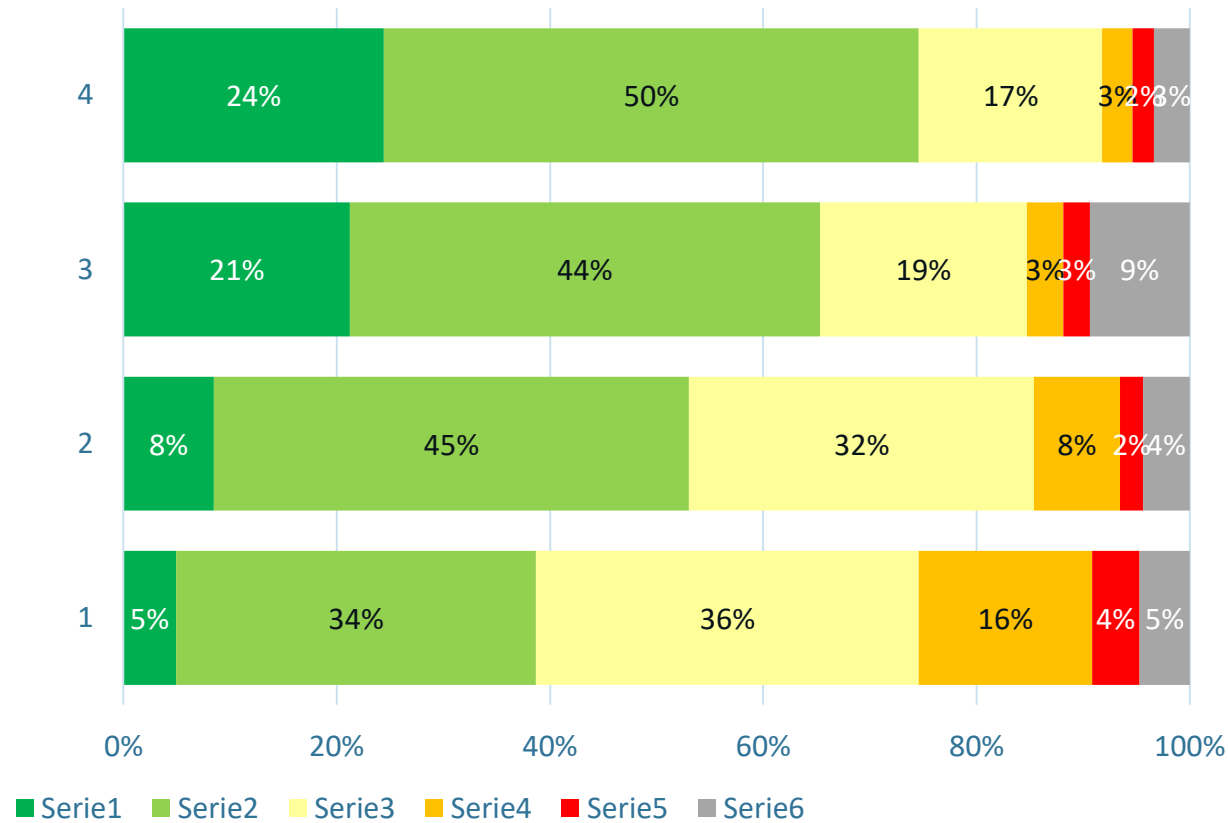

Tillit til finansieringskilder

Tillit til ulike finansieringskilder

Offentlige etater har fortsatt høyest og stabil tillit.

Hvor stor eller liten tillit har du til forskning som er finansiert av...
(N=1040 - 1045)

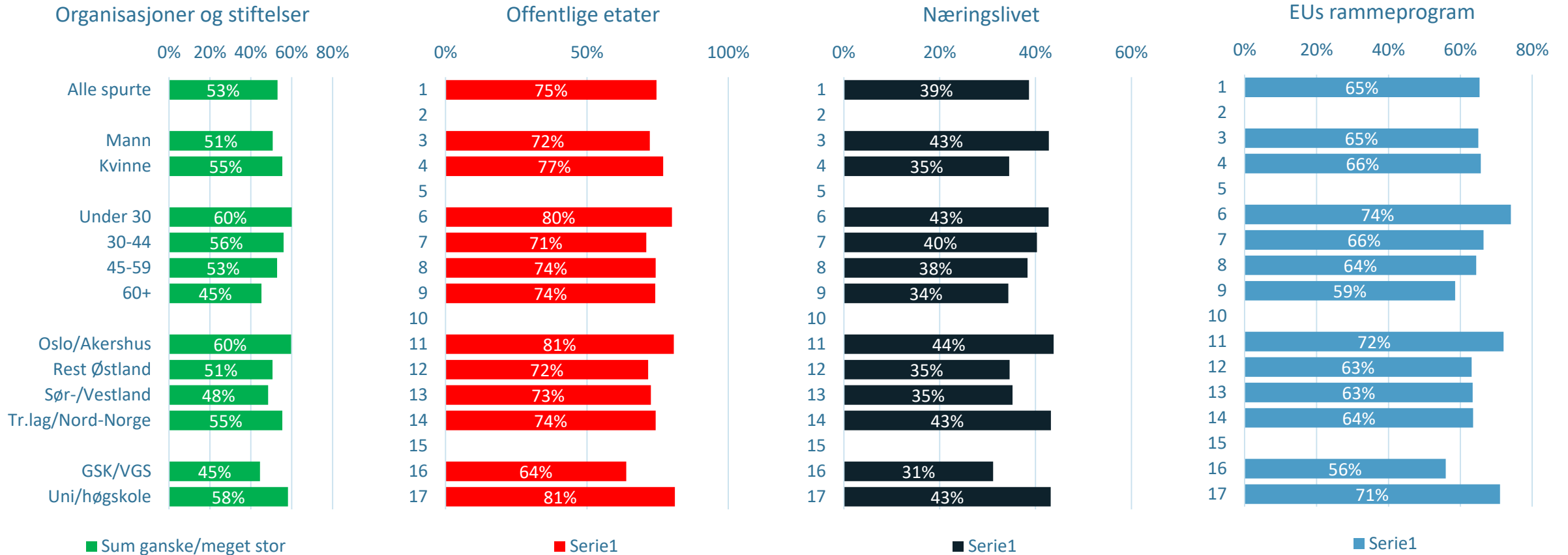

- 3 av 4 oppgir at de har tillit til forskning finansiert av offentlige etater.
- Sammenliknet med målingen i april er det en positiv tendens i forhold til andelen som har tillit til alle de ulike finansieringskildene, men endringene er ikke signifikante.
- Det er fortsatt i forhold til forskning finansiert av næringslivet at vi finner den laveste andelen som oppgir at de har tillit.

Tillit til ulike finansieringskilder

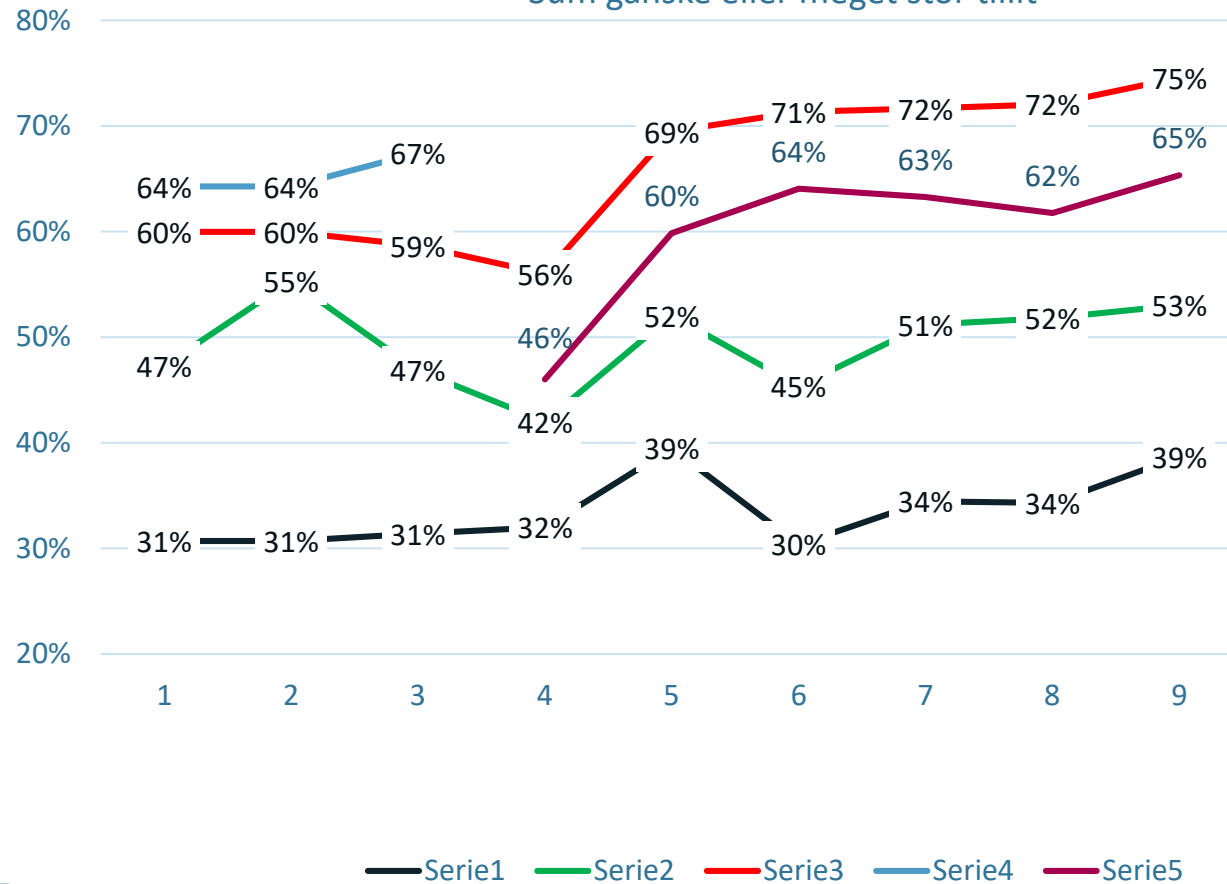
Som tidligere er tilliten til ulike finansieringskilder gjennomgående høyere blant personer med universitets- og høyskoleutdanning.

Tillit til ulike finansieringskilder

Hvor stor eller liten tillit har du til forskning som er finansiert av...
(N=1035 - 1140)

Sum ganske eller meget stor tillit

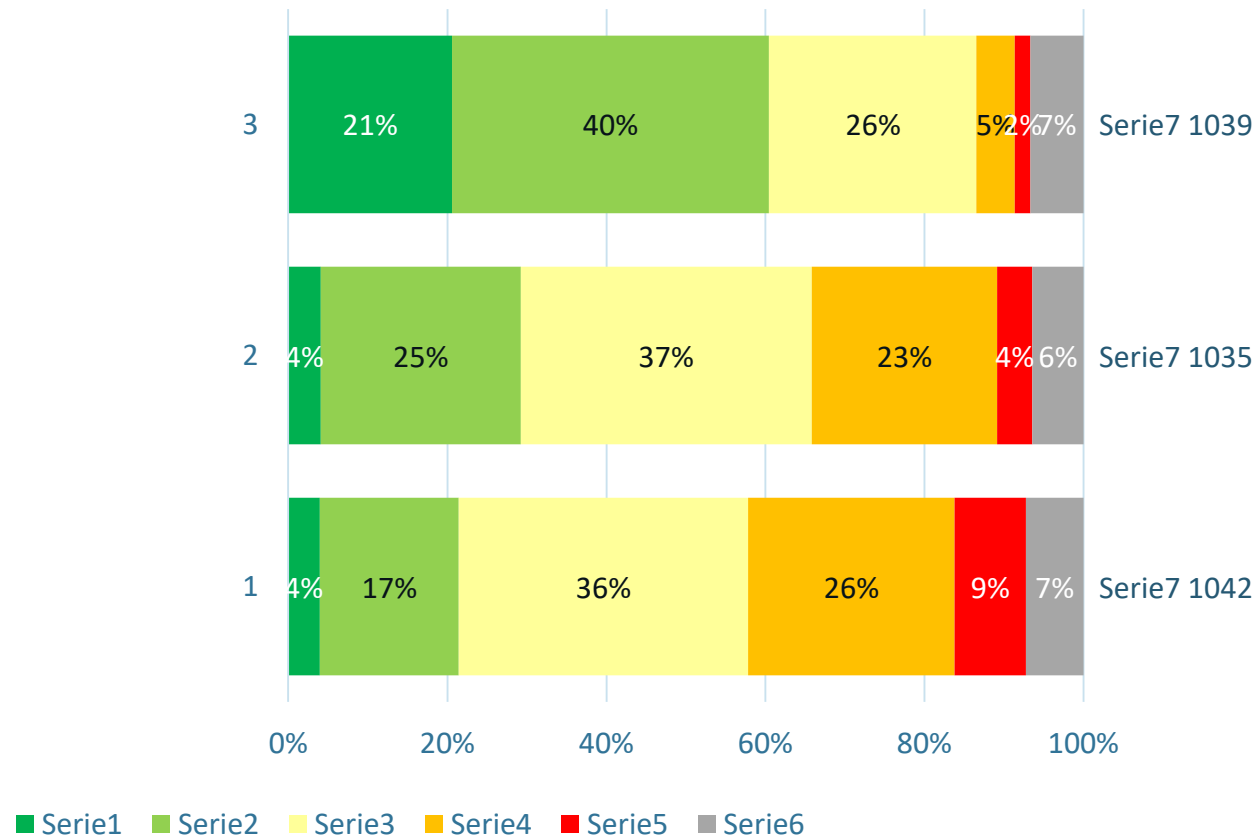

Syn på forskning og utvikling

Syn på forskning og utvikling

Som i april er det 6 av 10 som oppfatter at de personlig nyter godt av det som skjer innenfor forskning og utvikling. Nær 1 av 3 oppfatter at det er enkelt å skille mellom god/troverdig forskning og dårlig/lite troverdig forskning.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander...
(N=1035-1042)

- 1 av 5 oppfatter at forskningsresultater i stor grad er preget av forskernes egne politiske holdninger og oppfatninger.

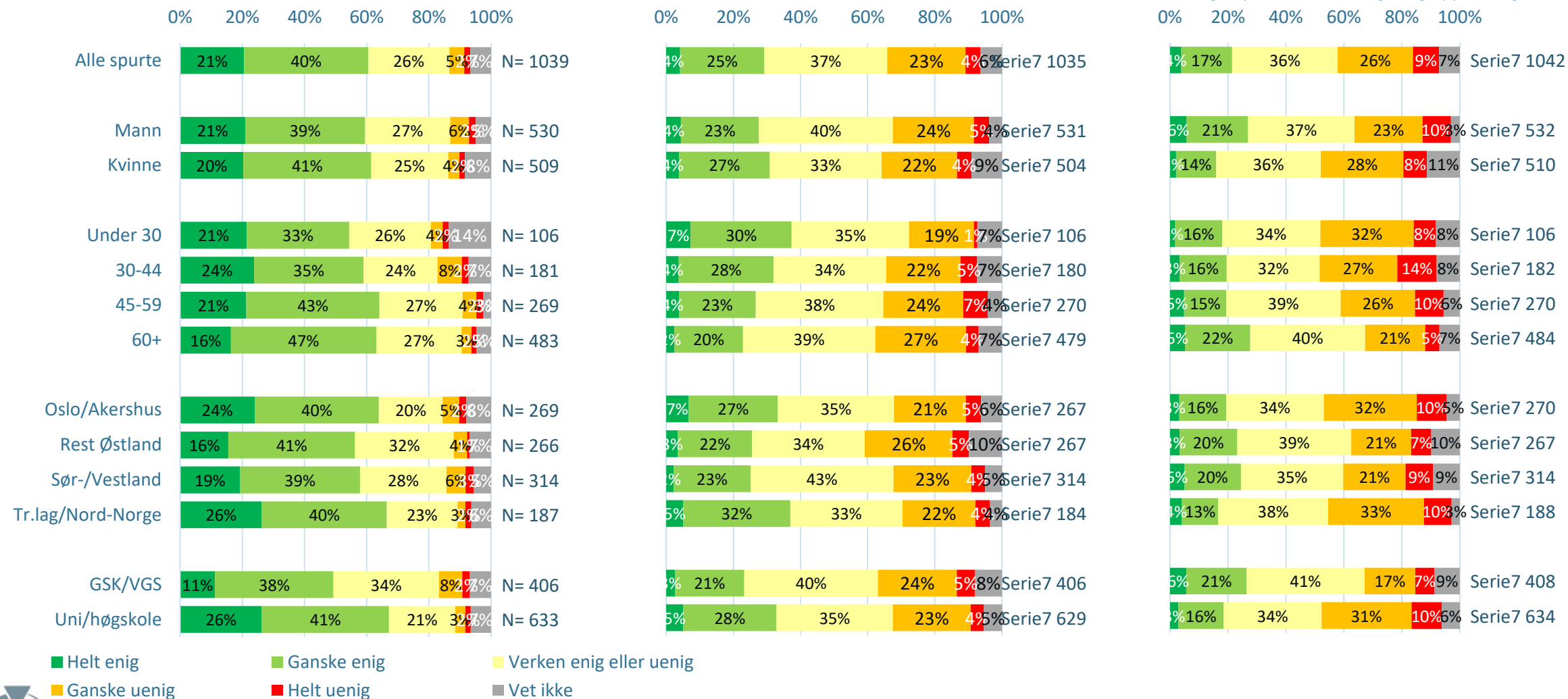

Syn på forskning og utvikling

Jeg nyter personlig godt av det som skjer innenfor forskning og utvikling

Det er enkelt å skille mellom god og troverdig forskning og dårlig og lite troverdig forskning

Forskningsresultater er i stor grad preget av forskernes egne politiske holdninger og oppfatninger

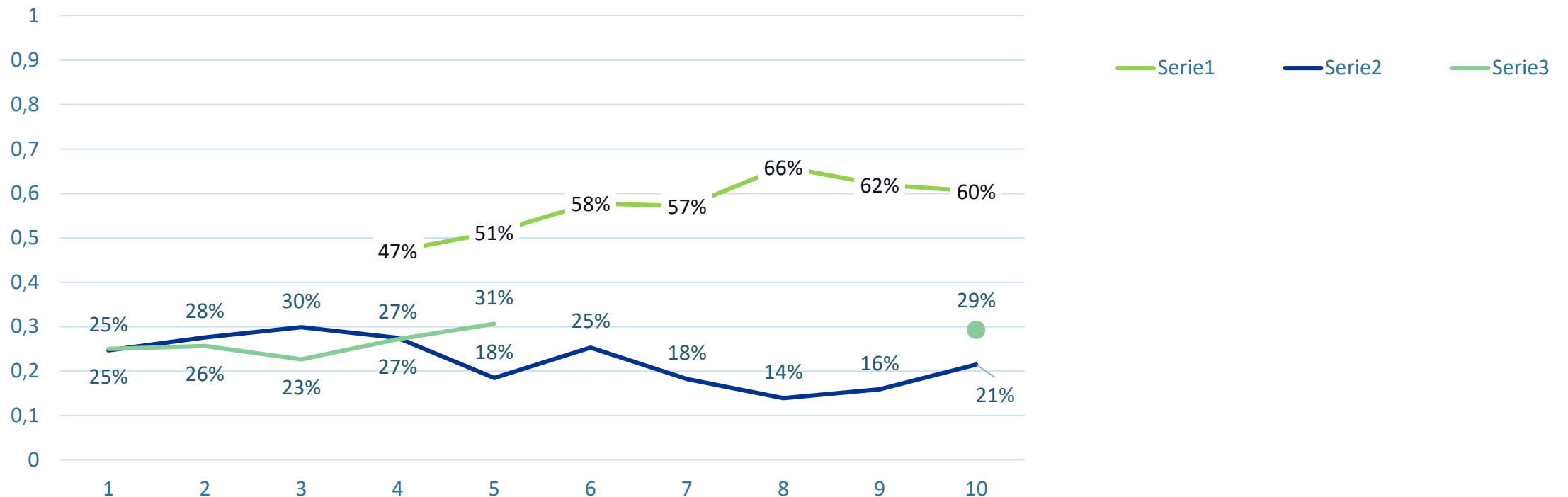

Syn på forskning

Andelen som er helt eller ganske enig i påstanden «jeg nyter personlig godt av det som skjer innenfor forskning og utvikling» er stabil sammenliknet med målingene i januar og april, men høyere enn målingene i 2020.

Samtidig er det en økende andel som oppgir at forskningsresultater i stor grad er preget av forskernes egne politiske holdninger og oppfatninger. 1 av 5 sier seg helt eller ganske enig i påstanden i august 2021.

3 av 10 oppfatter at det er enkelt å skille mellom god og dårlig forskning. Dette er på samme nivå som i april -20 da denne påstanden ble fremsatt sist.

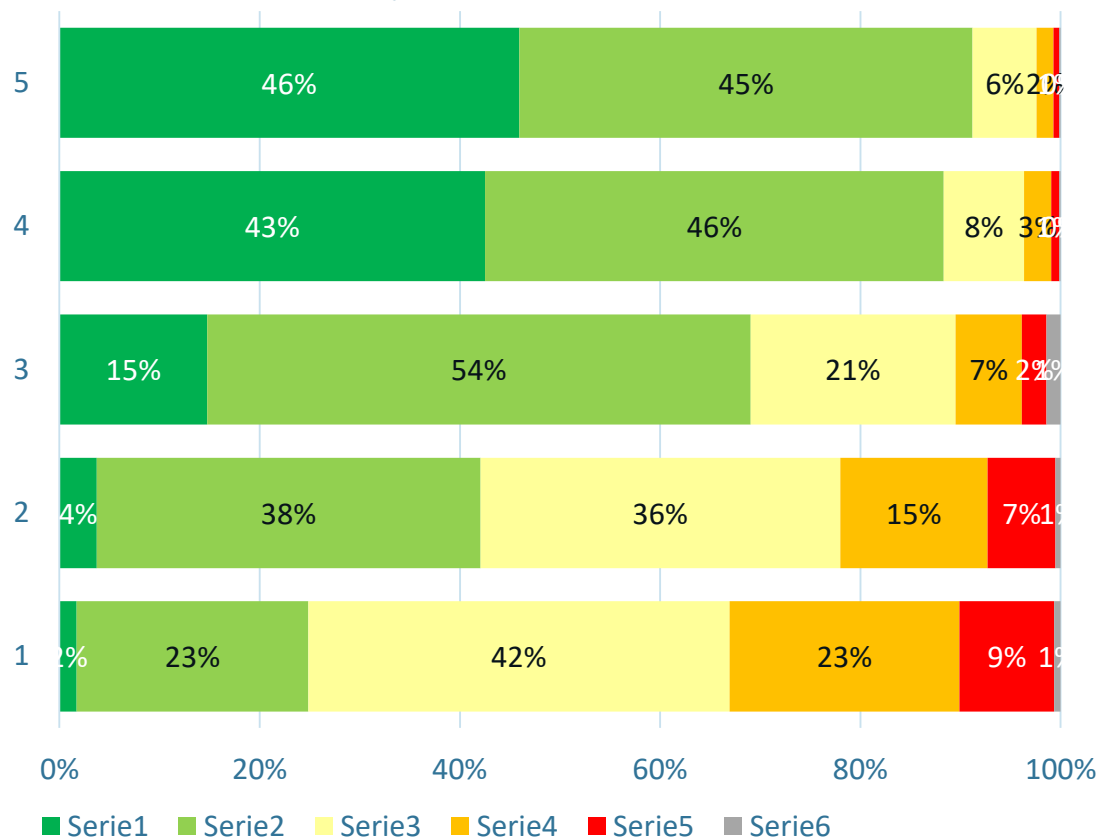

Koronapandemien

Tillit til uttalelser i nyhetsmedier fra ulike yrkesgrupper

Andelen som oppgir at de har tillit til myndighetspersoner og politikere øker sammenliknet med målingen i april. Tilliten til leger/helsepersonell og forskere holder seg stabilt høy.

Hvilken tillit har du til følgende grupper når de uttaler seg om koronaviruset i norske nyhetsmedier? (N=1038-1045)

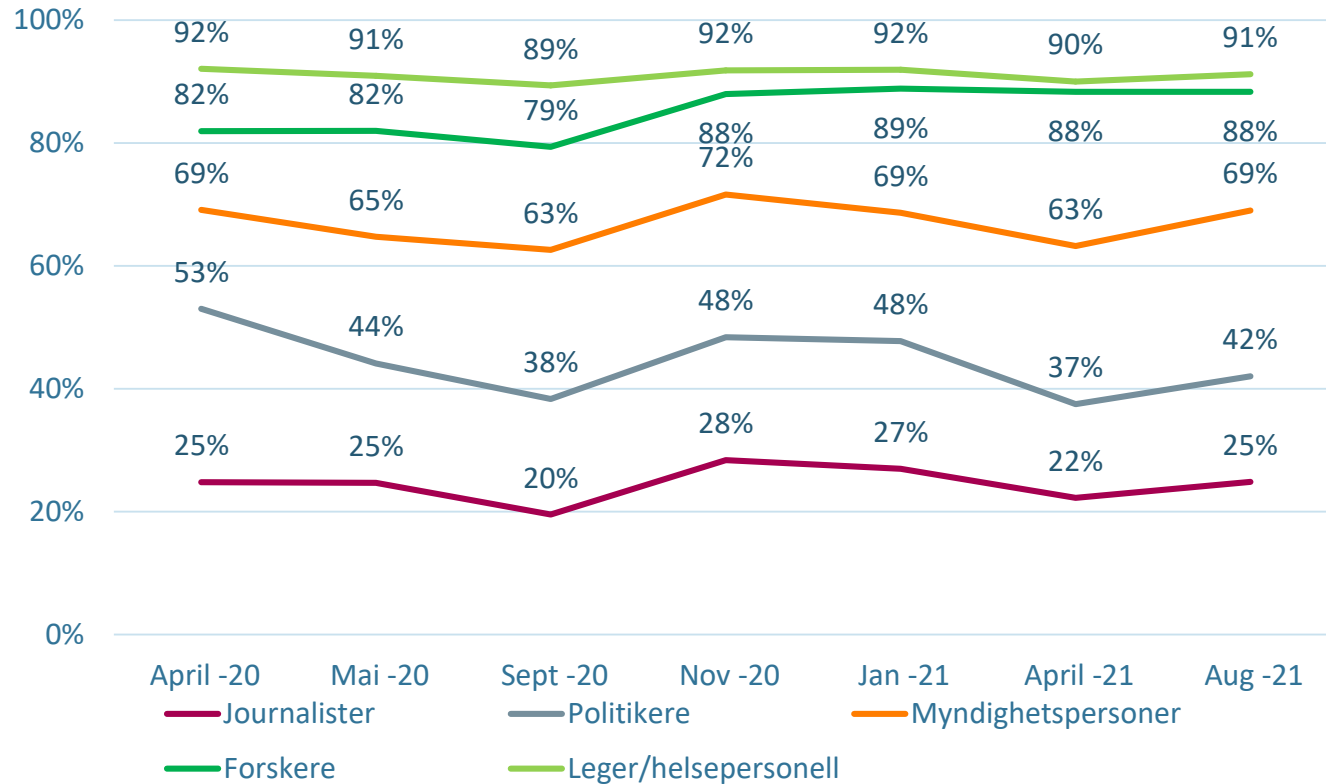
- Det er fortsatt om lag 9 av 10 som oppgir at de har tillit til uttalelser fra leger/helsepersonell og forskere.
- Det er igjen 69% oppgir at de har tillit til uttalelser fra myndighetspersoner mot 63% i april.
- Om lag 4 av 10 oppgir at de har tillit til politikere.
- 1 av 4 oppgir at de har tillit til uttalelser fra journalister.

Tillit til uttalelser i nyhetsmedier fra ulike yrkesgrupper

Tilliten til både forskere og leger/helsepersonell holder seg gjennomgående høy gjennom måleperioden. Det er en høyere andel som oppgir at de har tillit til myndighetspersoner og politikere som uttaler seg om koronaviruset i norske nyhetsmedier enn hva vi fant i april. Andelen som oppgir at de har tillit til journalister som uttaler seg, er fortsatt lavere enn for de andre yrkesgruppene.

Hvilken tillit har du til følgende grupper når de uttaler seg om koronaviruset i norske nyhetsmedier?

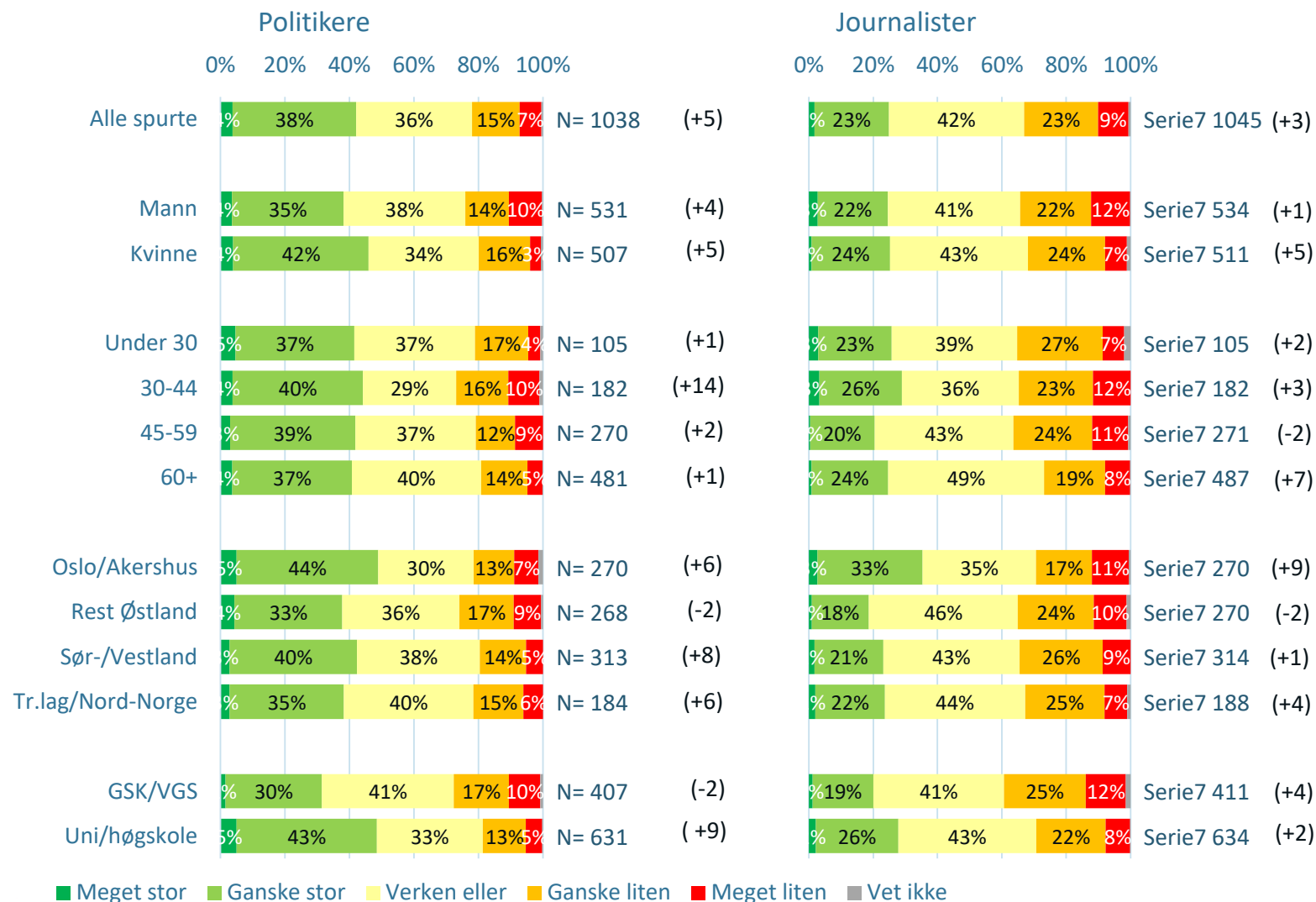
Dette spørsmålet har tidligere blitt sammenstilt med tilsvarende spørsmål stilt i Sverige, for Vätenskap & Allmennhet. Etter sommeren 2021 har ikke dette spørsmålet lenger blitt stilt.

Tillit til uttalelser i nyhetsmedier fra ulike yrkesgrupper

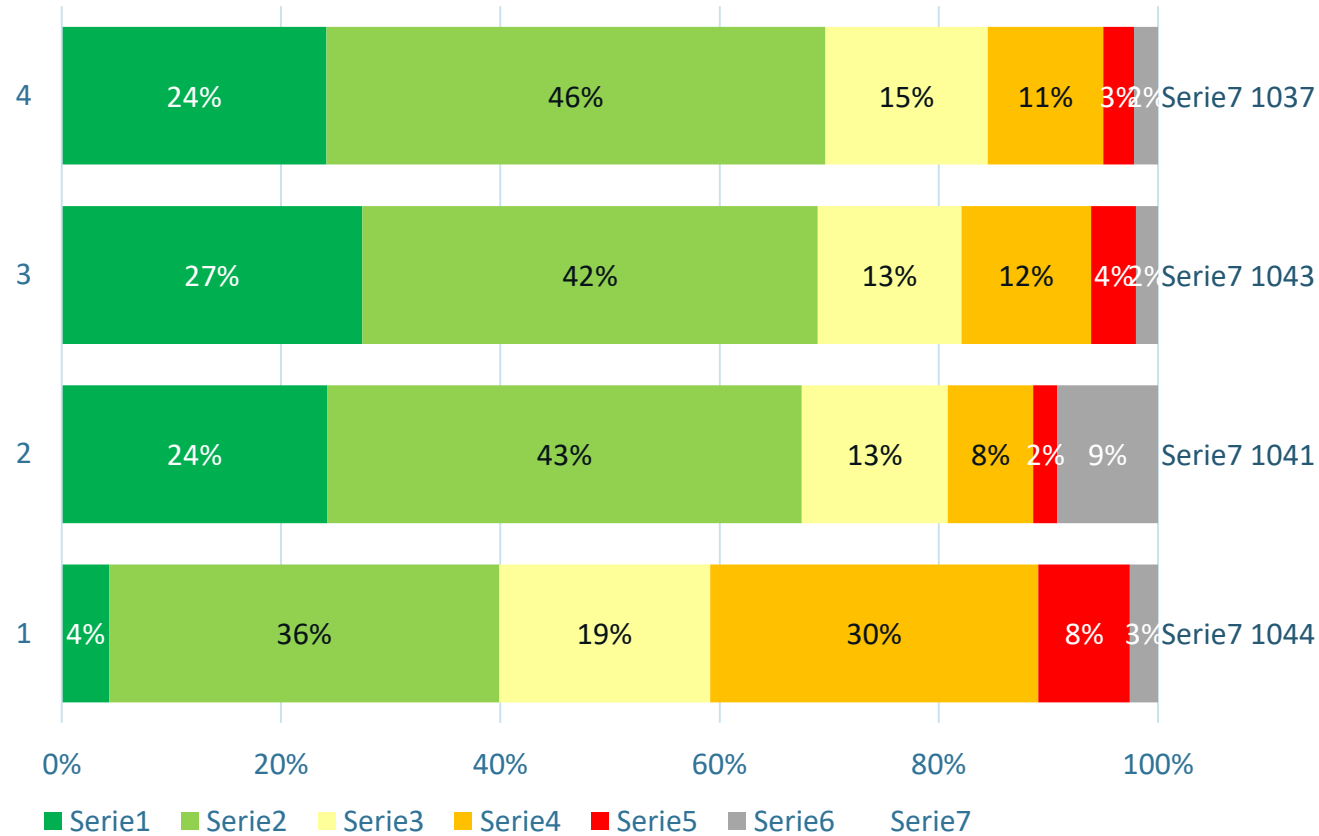
Tillit til uttalelser i nyhetsmedier fra ulike yrkesgrupper

Smittevernråd som gis – tydelighet og overholdelse

7 av 10 mener regjeringens smittevernråd har vært hensiktsmessige den siste tiden. Om lag samme andel mener forskere og fagmyndigheter har gitt hensiktsmessige råd til regjering og befolkning. 4 av 10 mener befolkningen har overholdt smittevernregler på en god måte den siste tiden.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? (N=1037-1044)

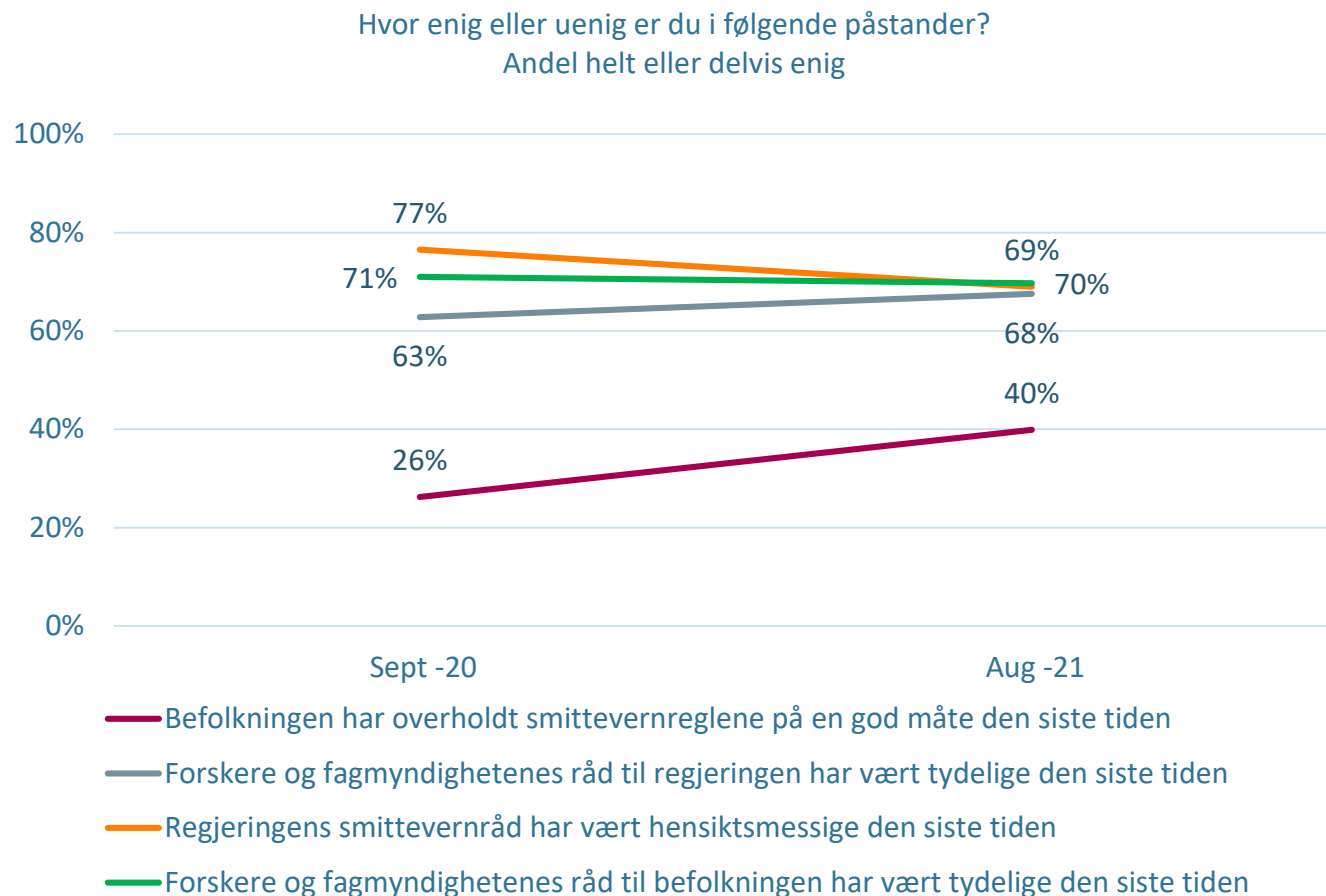

- Da dette spørsmålet ble stilt sist, i september 2020, var det 77% som mente at regjeringens smittevernråd hadde vært hensiktsmessige, mot 69% nå i august -21.
- Andelen som mener forskere og fagmyndigheters råd til regjeringen har vært tydelige øker fra 63% i september 2020, til 68% i august 2021.
- Mens bare 26% mente befolkningen etterlevde smittevernreglene på en god måte i september 2020, er det 4 av 10 som mener det samme nå i august 2021.
- Det er verdt å merke at da målingen ble gjennomført i september 2020, hadde Norge allerede et økende smittetrykk etter en nedgang frem mot og gjennom sommeren. Målingen nå i august er i all hovedsak gjennomført før vi nå igjen opplever den samme økende smitten.

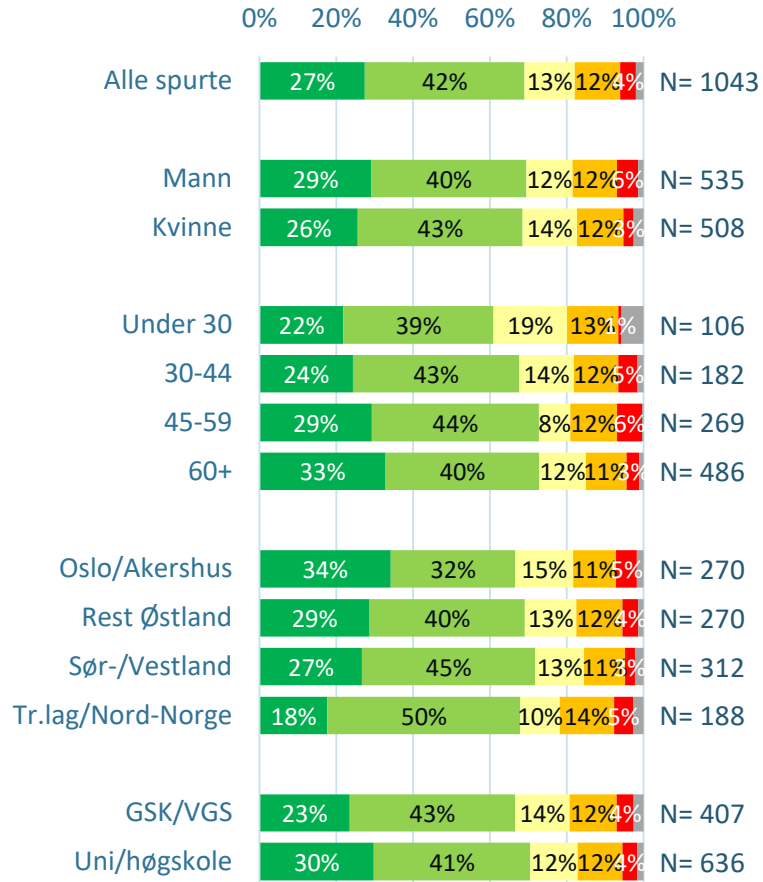
Smittevernråd som gis – tydelighet og overholdelse

Det er en lavere andel som mener regjeringens smittevernråd har vært hensiktsmessige, mens en økende andel oppfatter at befolkningen har overholdt smittevernrådene på en god måte. Det er også en økende andel som oppfatter at forskere og fagmyndigheters råd til regjeringen har vært hensiktsmessige.

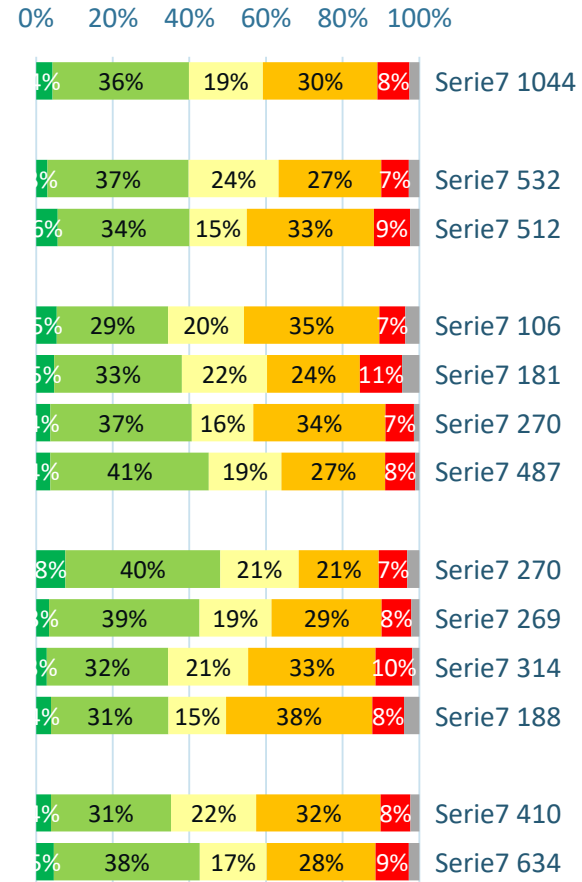

Smittevernråd som gis – tydelighet og overholdelse

Regjeringens smittevernråd har vært hensiktsmessige den siste tiden

Befolkningen har overholdt smittevernreglene på en god måte den siste tiden

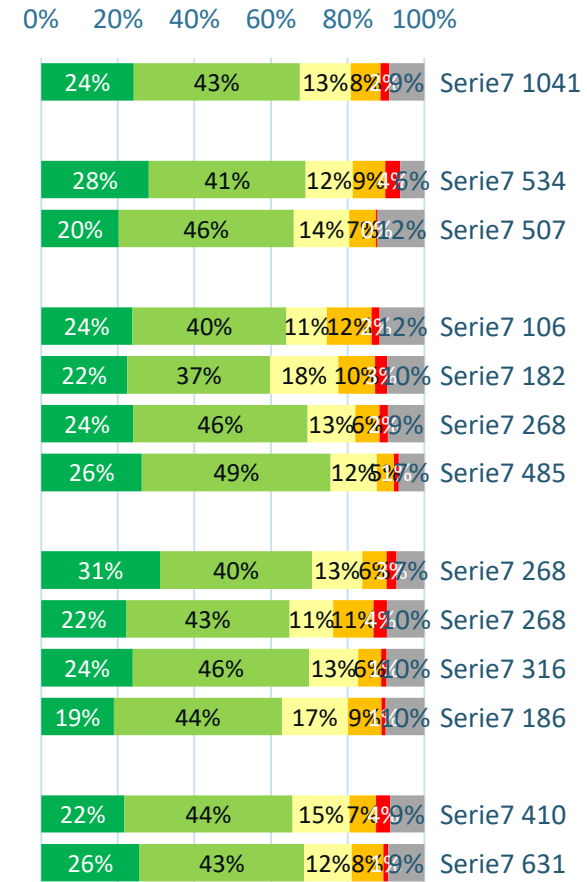
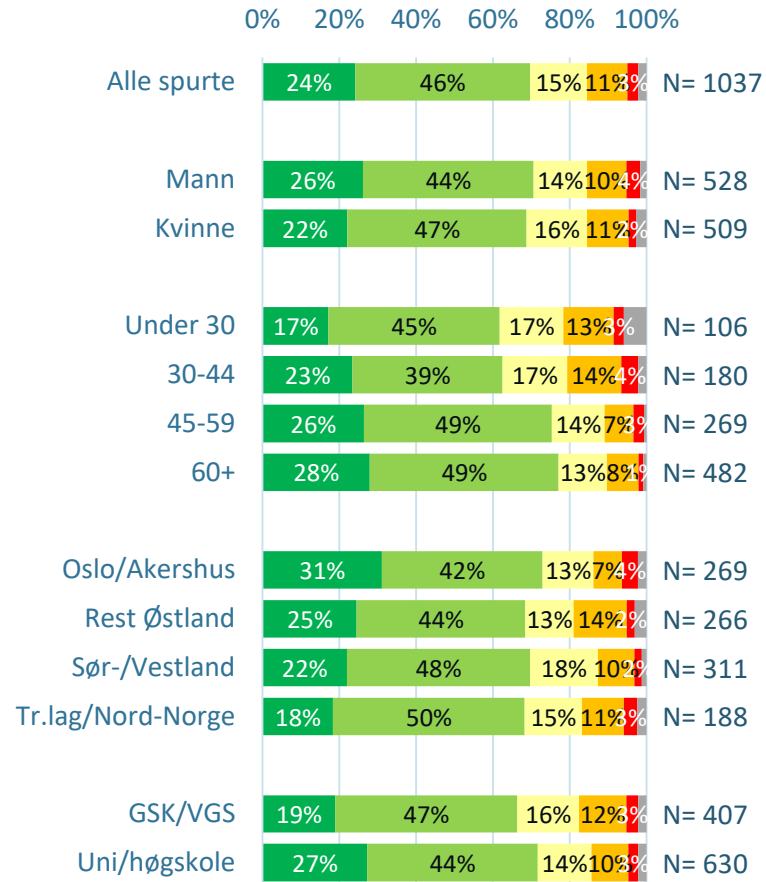
■ Helt enig ■ Delvis enig ■ Verken enig eller uenig ■ Delvis uenig ■ Helt uenig ■ Vet ikke

Smittevernråd som gis – tydelighet og overholdelse

Forskere og fagmyndighetenes råd til befolkningen har vært tydelige den siste tiden

Forskere og fagmyndighetenes råd til regjeringen har vært tydelige den siste tiden

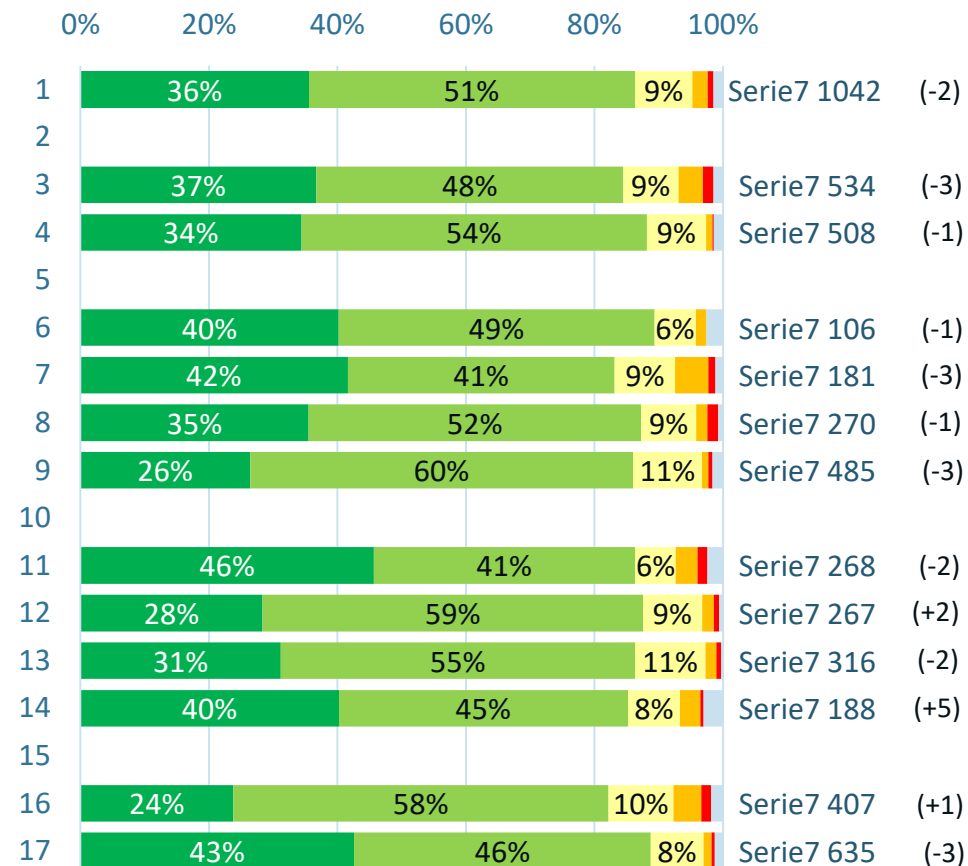
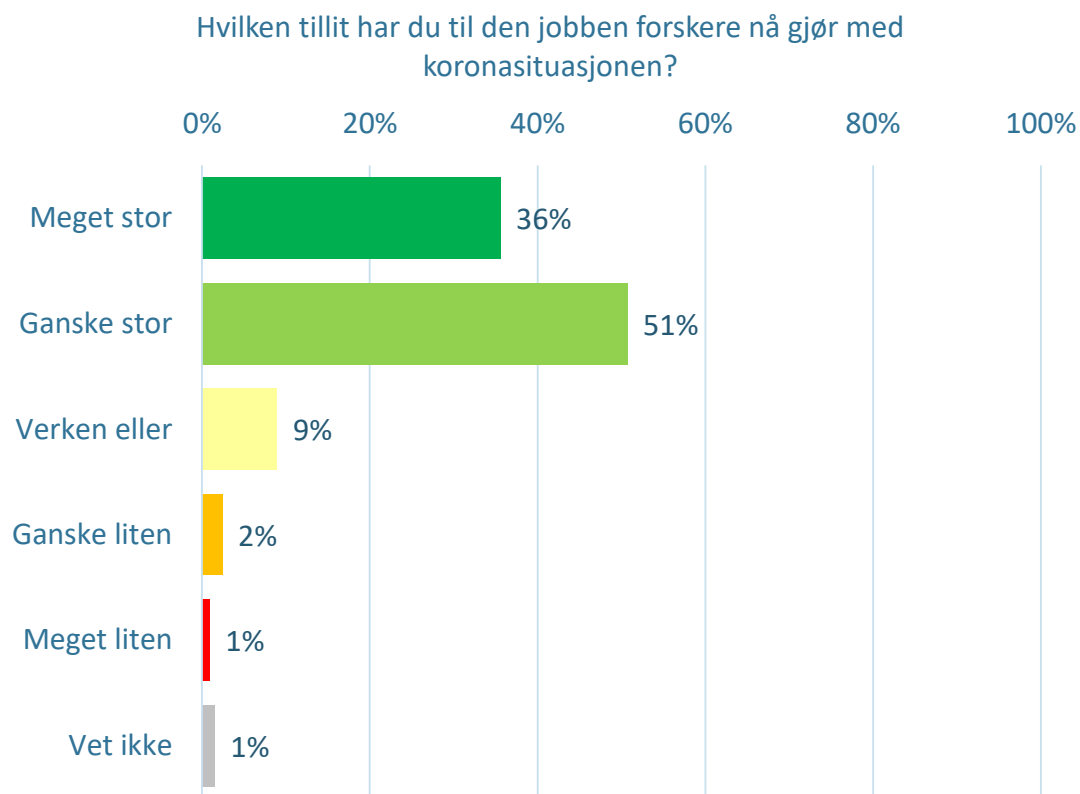
■ Helt enig ■ Delvis enig ■ Verken enig eller uenig ■ Delvis uenig ■ Helt uenig ■ Vet ikke

Forskere og korona

Tillit til jobben forskere gjør i forhold til koronasituasjonen

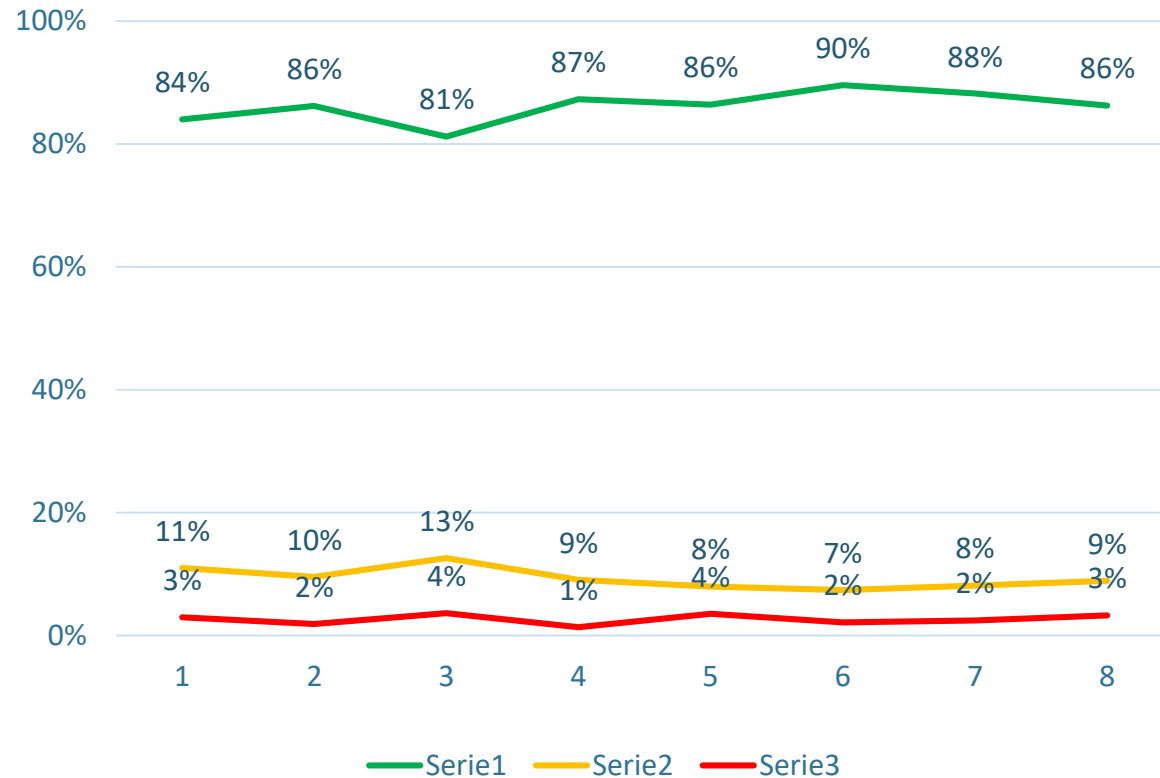
Andelen som oppgir at de har tillit til den jobben forskerne nå gjør med koronasituasjonen, endres ikke signifikant fra målingen i april. Gjennom 2021 har det imidlertid vært en synkende tendens i andelen som oppgir at de har tillit. Dette har imidlertid ikke fått utslag i noen vesentlig økning i andelen som oppgir at de har liten tillit.

Tillit til jobben forskere gjør i forhold til koronasituasjonen

Andelens om oppgir at de har tillit til den jobben som gjøres med koronasituasjonen fortsetter å holde seg høy, men med en svak negativ tendens fra årsskiftet og fram til august. I august 2021 er det 86% som oppgir at de har tillit til den jobben forskerne gjør med koronasituasjonen, noe som er på samme nivå som i november 2020.

Hvilken tillit har du til den jobben forskere nå gjør med koronasituasjonen?

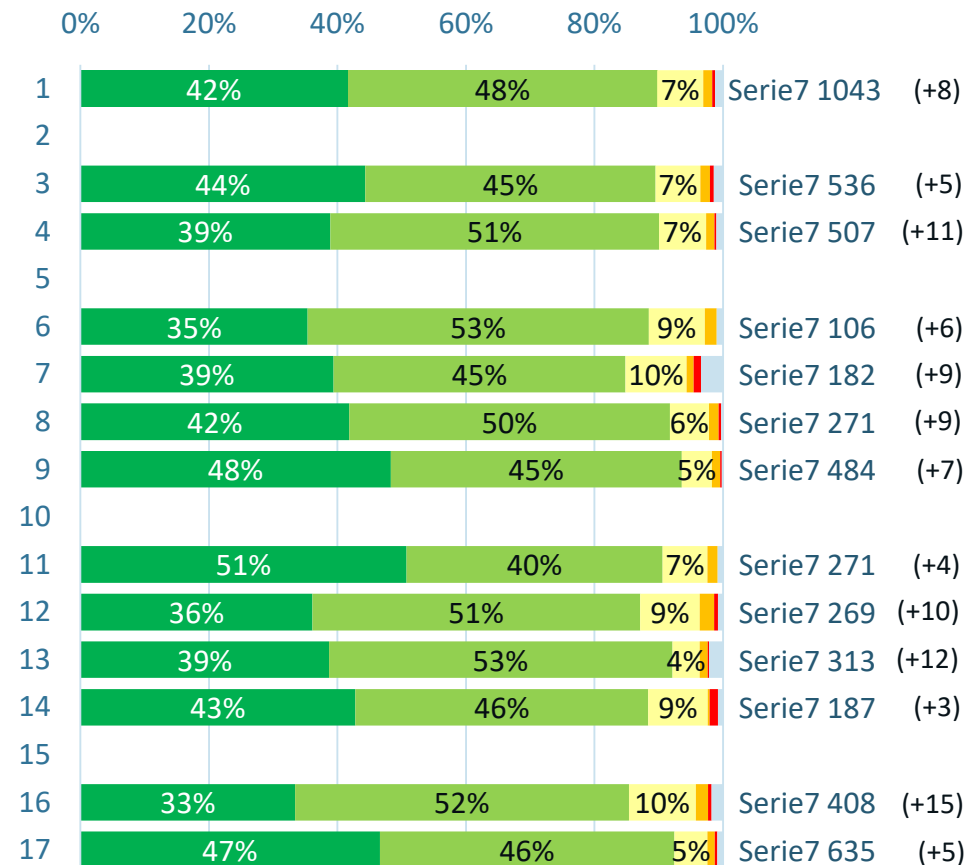
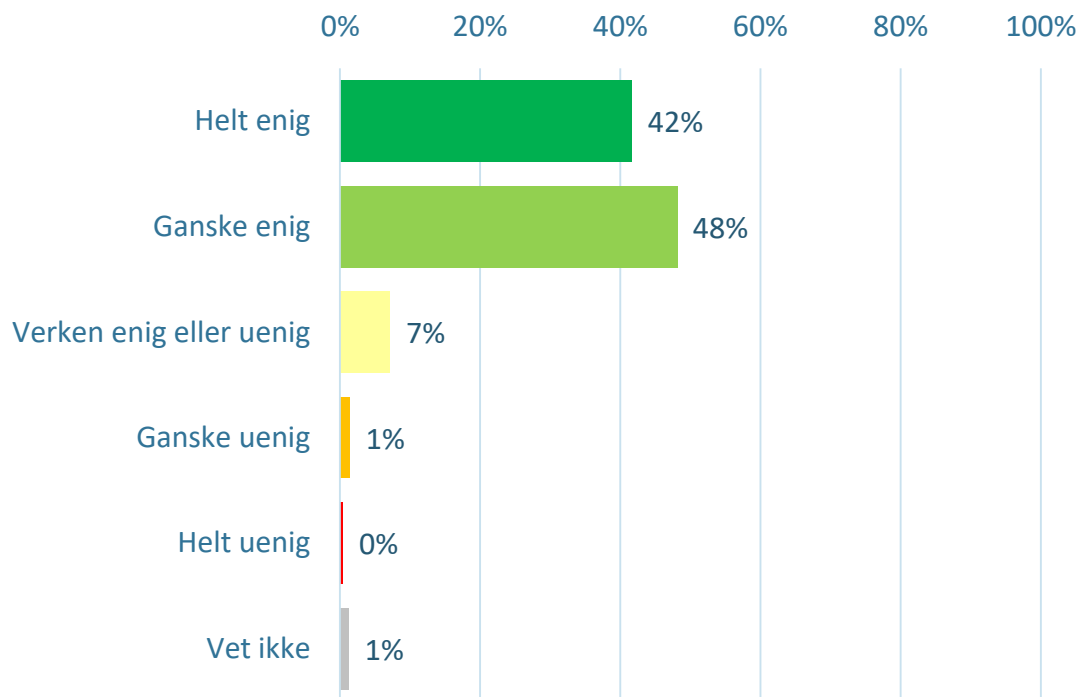
Vaksiner

Er vaksiner trygge?

I august 2021 er det 9 av 10 som sier seg ganske eller helt enig i påstanden om at vaksiner er trygge. I forkant av målingen i april var det blitt kjent at både Astra Zeneca og Jansen-vaksinene kunne medføre alvorlige bivirkninger, noe som sannsynligvis har medvirket til at en lavere andel oppga at de var enige i påstanden den gang. I løpet av perioden fra april og gjennom sommeren, er begge disse vaksinene tatt ut av vaksineprogrammet og en økende andel av befolkningen har fått tilbud om koronavaksine, uten at det er rapportert om alvorlige bivirkninger av samme karakter som tidligere på året.

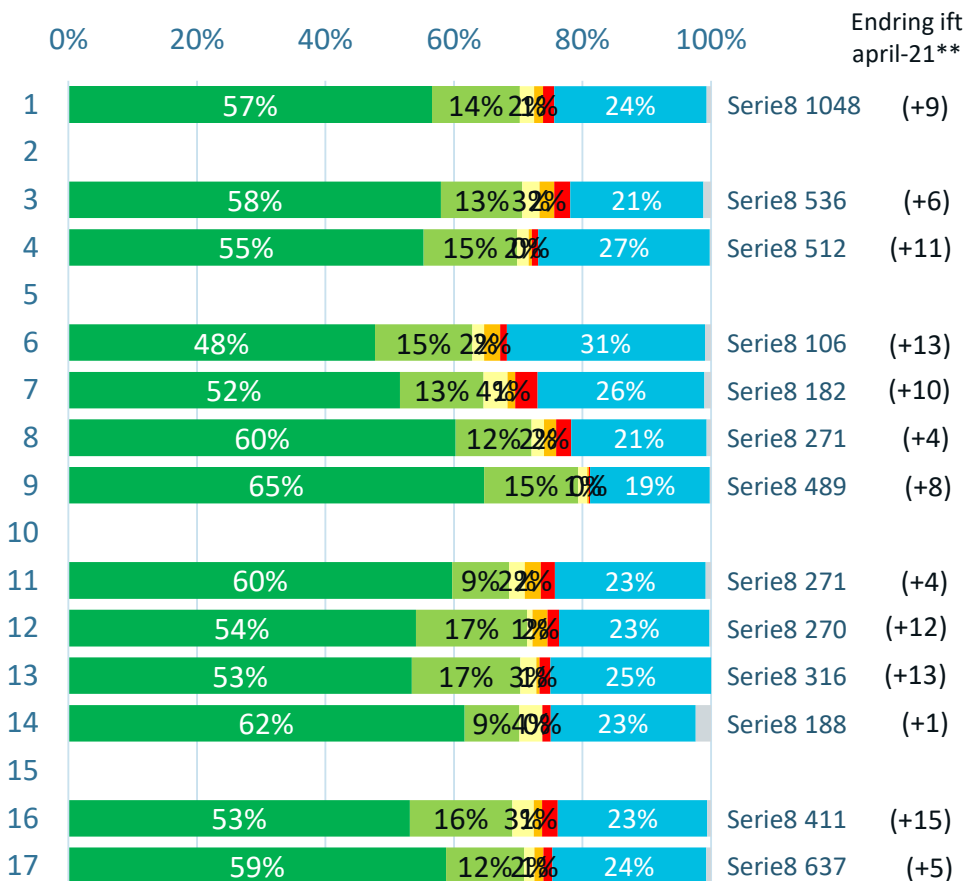
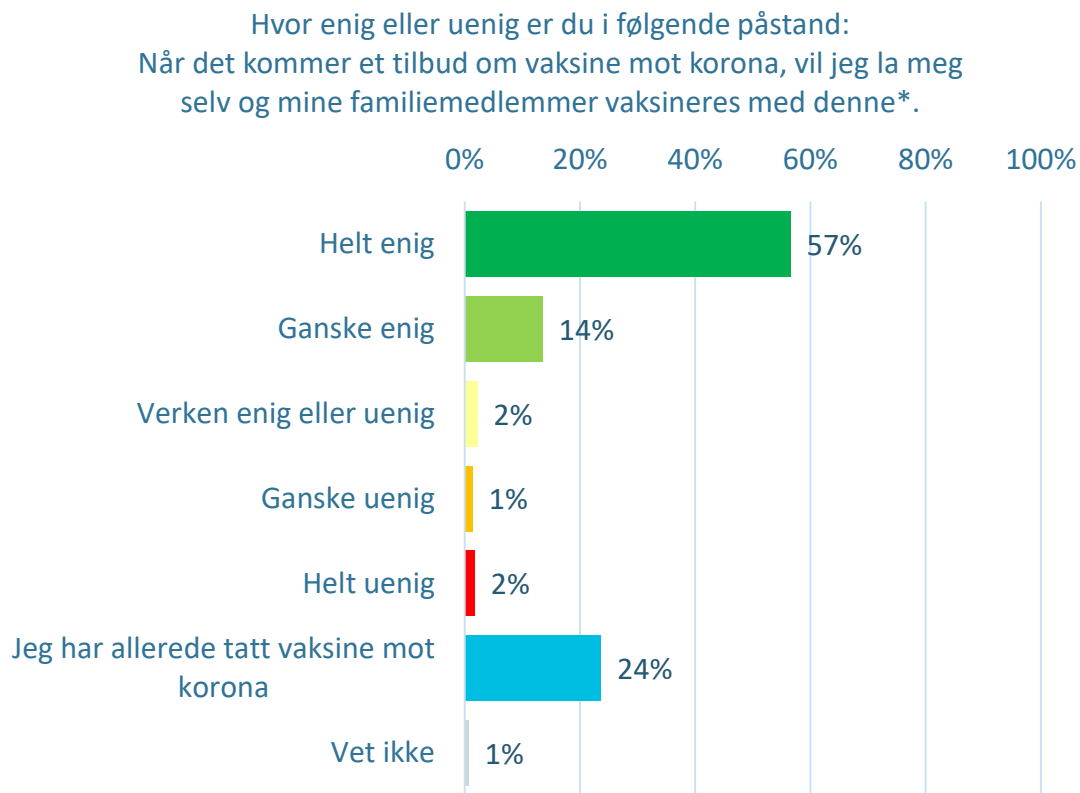
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

Vaksiner er trygge

Vil man la seg vaksinere når det kommer tilbud om vaksine?

Det er nå 24% som oppgir at de allerede er vaksinert, mens 70% sier de er helt eller ganske enig i påstanden om at de vil la både seg selv og familiemedlemmer ta vaksinen når de får tilbud. Andelen som er uenige i påstanden, er på 3%.

*Etter at vaksineleveranser har begynt å ankomme Norge, er spørsmålsformuleringen endret på dette spørsmålet. Mens det tidligere ble stilt som et mer hypotetisk spørsmål om hvorvidt man ville la seg vaksinere når en vaksine var klar, stilles spørsmålet nå i forhold til når man får et konkret tilbud. Det er også lagt til et alternativ for de som allerede har latt seg vaksinere fra april 2021.

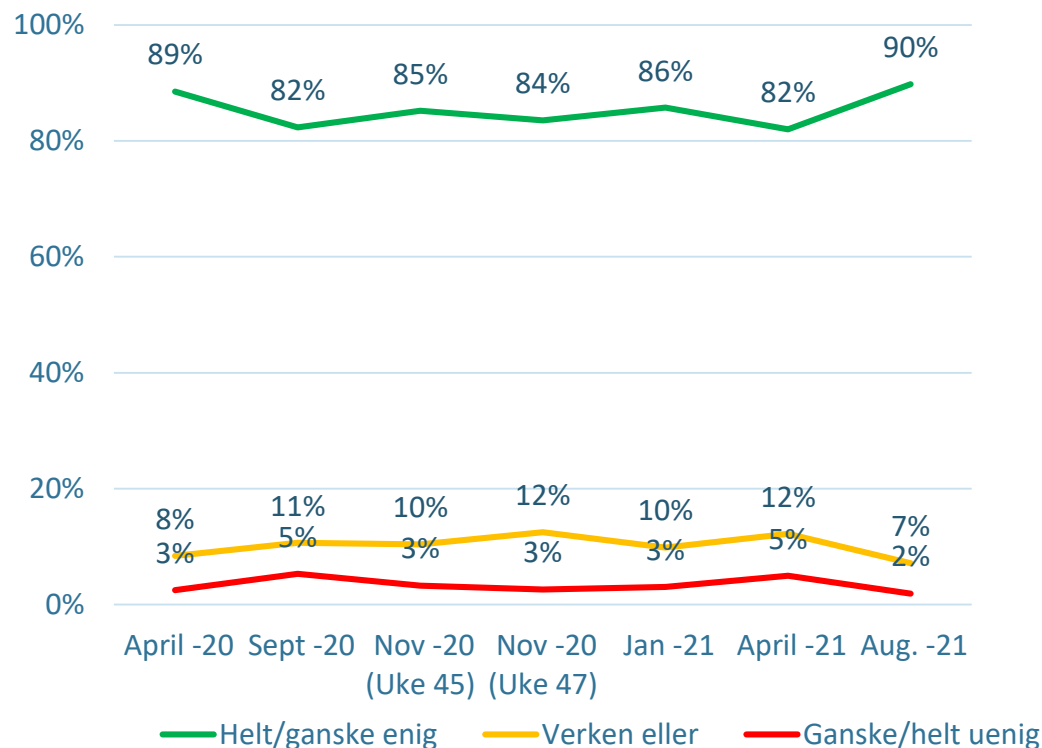
**Andelene som er sammenliknet med målingen i april omfatter de som er helt eller ganske enig i påstanden, samt de som allerede har tatt vaksinen.

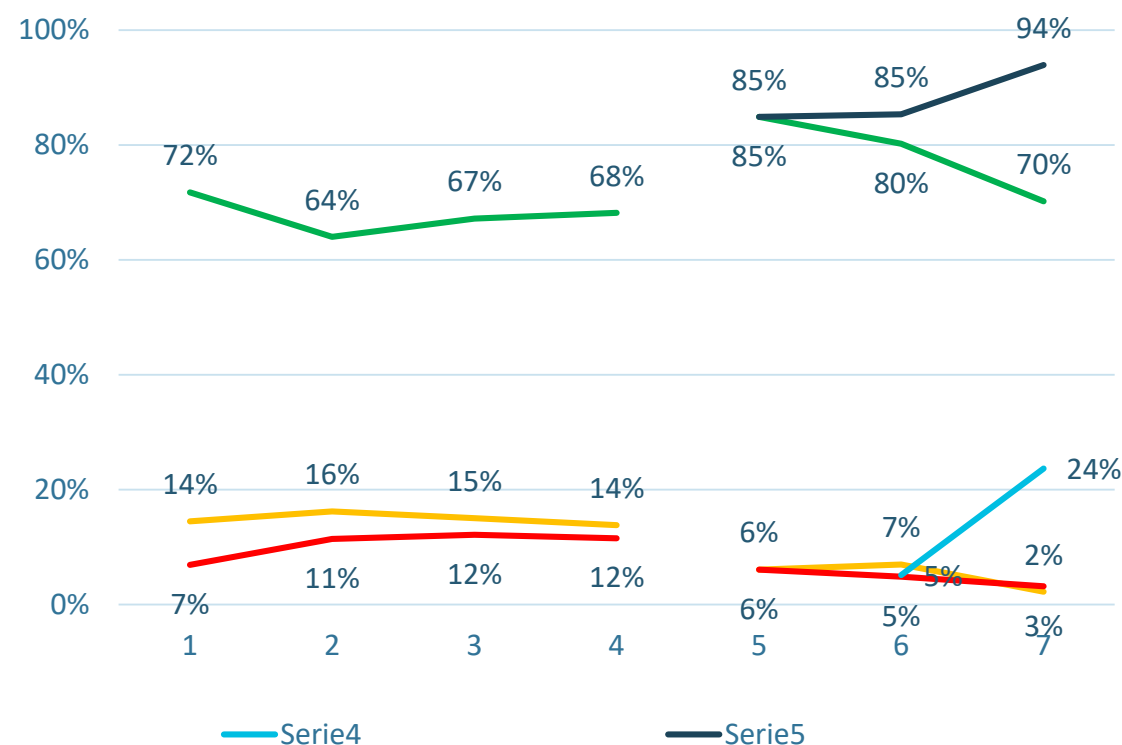
Er vaksiner trygge og vil man la seg vaksinere?

Sammenliknet med tidligere målinger er andelen som oppfatter vaksiner som trygge høyere enn siden april -20. 94% oppgir at de enten er enig i påstanden om at de vil la seg selv og sine nærmeste vaksinere, eller at de allerede er vaksinert.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:
Vaksiner er trygge

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:
Når det kommer et tilbud om vaksine mot korona, vil jeg la meg selv og mine familiemedlemmer vaksinere*

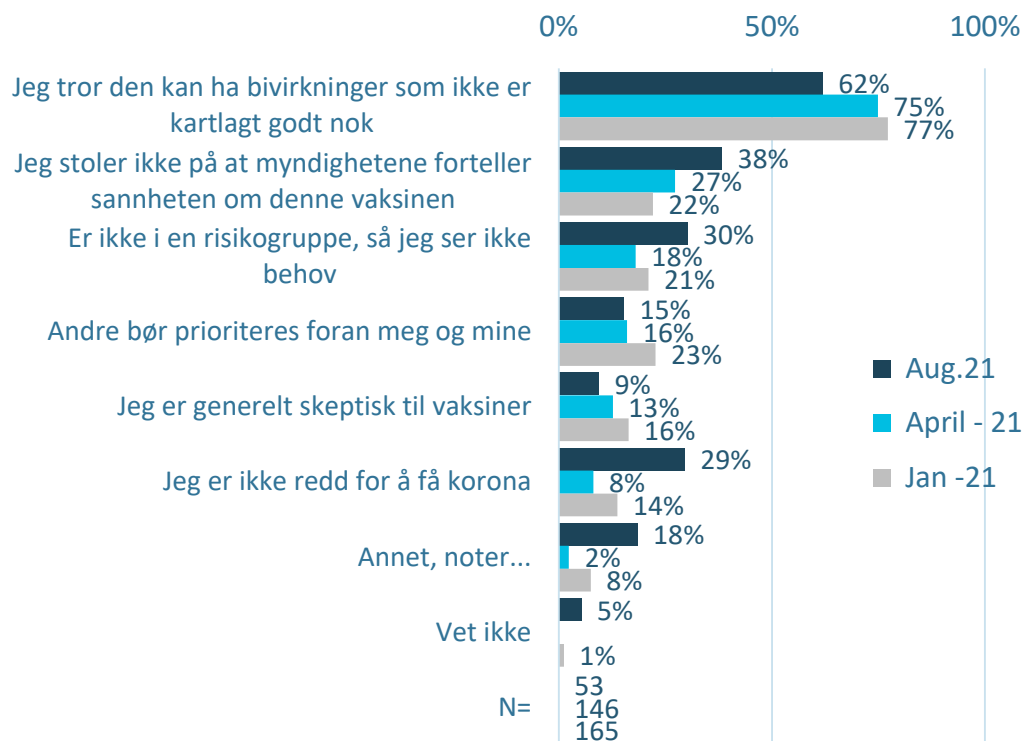
*Etter at vaksineleveranser har begynt å ankomme Norge, er spørsmålsformuleringen endret på dette spørsmålet. Mens det tidligere ble stilt som et mer hypotetisk spørsmål om hvorvidt man ville la seg vaksinere når en vaksine var klar, stilles spørsmålet nå i forhold til når man får et konkret tilbud. Det er også lagt til et alternativ for de som allerede har latt seg vaksinere fra april 2021.

Årsaker til at man ikke vil la seg vaksinere?

Bekymring for potensielle ukjente bivirkninger er fortsatt den viktigste årsaken som trekkes fram. Merk at spørsmålet kun er stilt til de som oppgir at de er skeptiske til å ta vaksinen når de får tilbud og at antall svar er lavt, spesielt nå i august.

Stilt til personer som ikke er positive til å ta koronavaksine når denne er klar: Hvorfor vil du ikke ta eller er skeptisk til å ta vaksine mot korona?

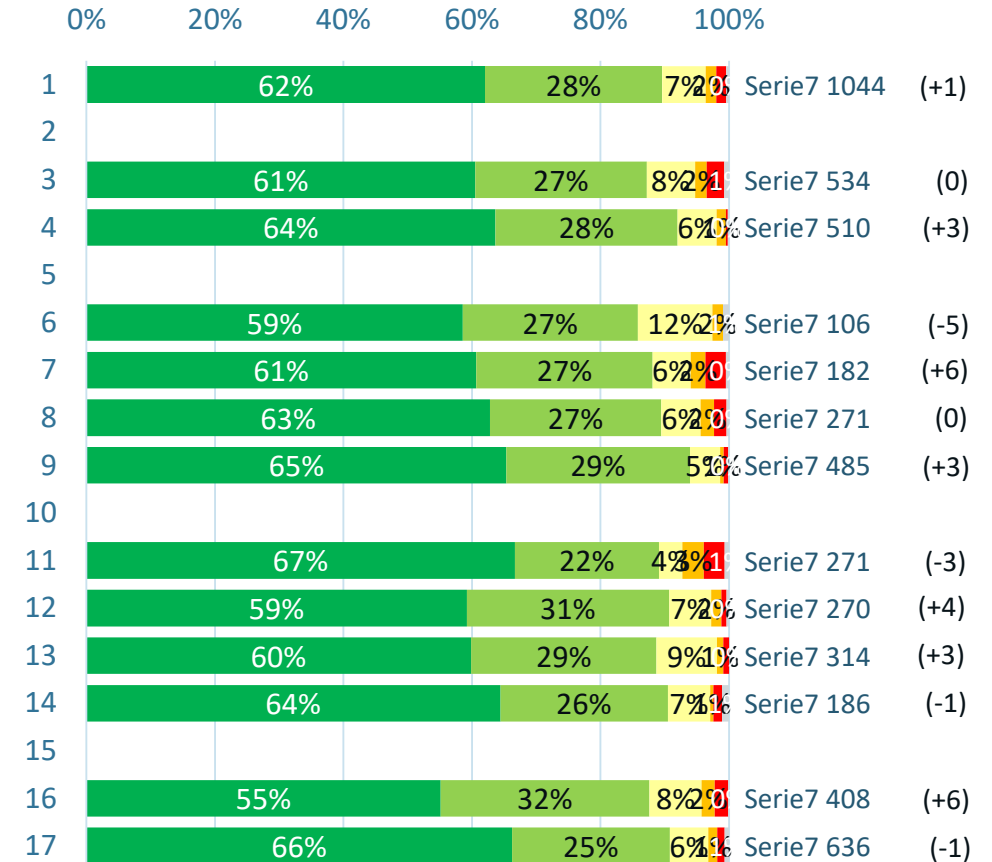
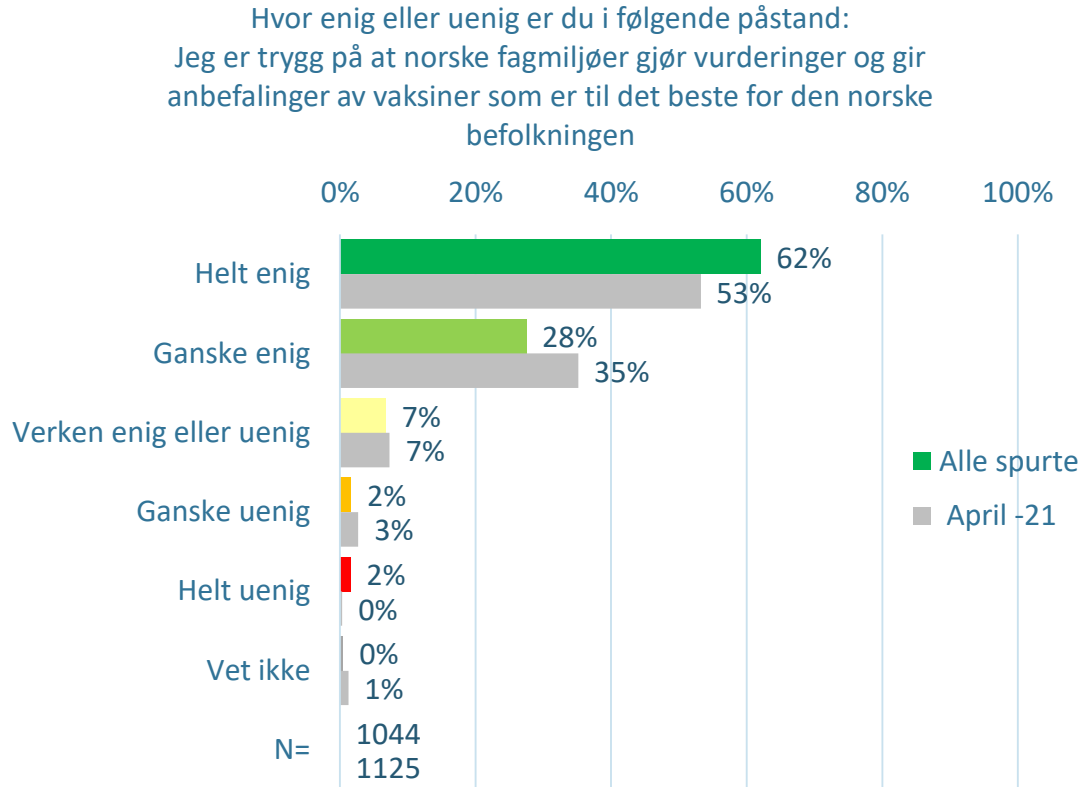
Årsaker som nevnes åpent i forhold til å ikke ville ta vaksine mot korona:

- Jeg tror simpelt ikke det politikerne sier om vaksine, og det helsepersonell sier er det politikerne vil at de skal si. Den vaksinen er ikke laget av døende virus men helt nytt MRNA-vaksine som virker å være mer dødelig enn korona.
- Jeg selv er pro vaksine og er vaksinert, men jeg synes at vaksinen for barn må forskes mer på for å kunne utelukke bivirkninger som følger barnet resten av livet.
- Jeg har ikke kunnskap til å ta stilling til vaksinen(e) og er ikke generelt skeptisk til vaksiner, men har kjennskap til omfattende korrupsjon lokalt, nasjonalt og internasjonalt som gjør meg skeptisk.t
- Først var formålet immunitet. Nå er det ikke lenger en realitet.
- En vaksine som ikke dreper viruset kan lage super virus
- Det viser seg at selv om man er fullvaksinert kan man bli smittet og igjen smitte andre...
- Det var flere bivirkninger som ikke ble oppdaget under testing. Vaksinen er fortsatt eksperimentell, så hvilke andre bivirkninger finnes? Blodpropp, hjertebetennelse, uregelmessighet med kvinners menstruasjon, etc etc.
- Det er svært mange world wide som er skeptiske til vaksinene og det som ligger bak. HVORFOR ligger journalister-politikere-myndighetspersoner-og ALLE som får være i front på akkurat den samme meningslinjen offentlig? Det er DET som er mistenkelig og som for hele dette scenarioet til å virke iscenesatt. Det gjør meg skeptisk.
- Den er ikke godkjent, kun midlertidig. Godkjent først 2023.

Tillit til norske fagmiljøers arbeid med vurderinger og anbefalinger av vaksiner **KANTAR**

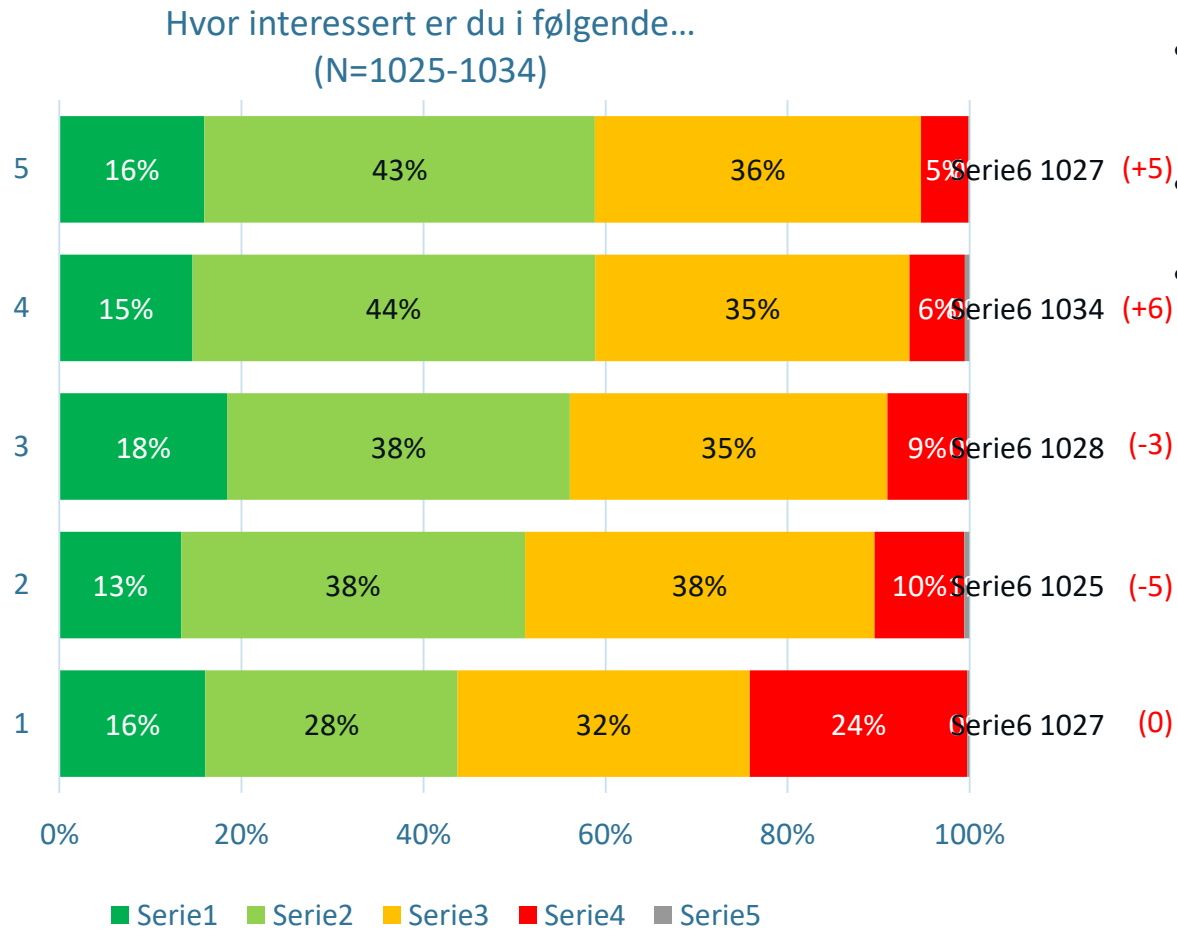
9 av 10 oppgir at de er trygge på at norske fagmiljøer gjør vurderinger av og anbefalinger om vaksiner som er det beste for den norske befolkningen. Som i forhold til andre tillitsspørsmål, er oppgir de med høyere utdanning i større grad at de er helt eller ganske enig i påstanden enn de som ikke har høyere utdanning. Gruppen uten høyere utdanning oppgir i noe større grad at de er usikre. Forskjellen er imidlertid mindre nå i august enn i april.

Interesse for forskning blant ulike tema

Interesse for forskning blant andre tema

Fortsatt relativt små forskjeller i befolkningen totalt i forhold til hvilke temaer man er interessert i.

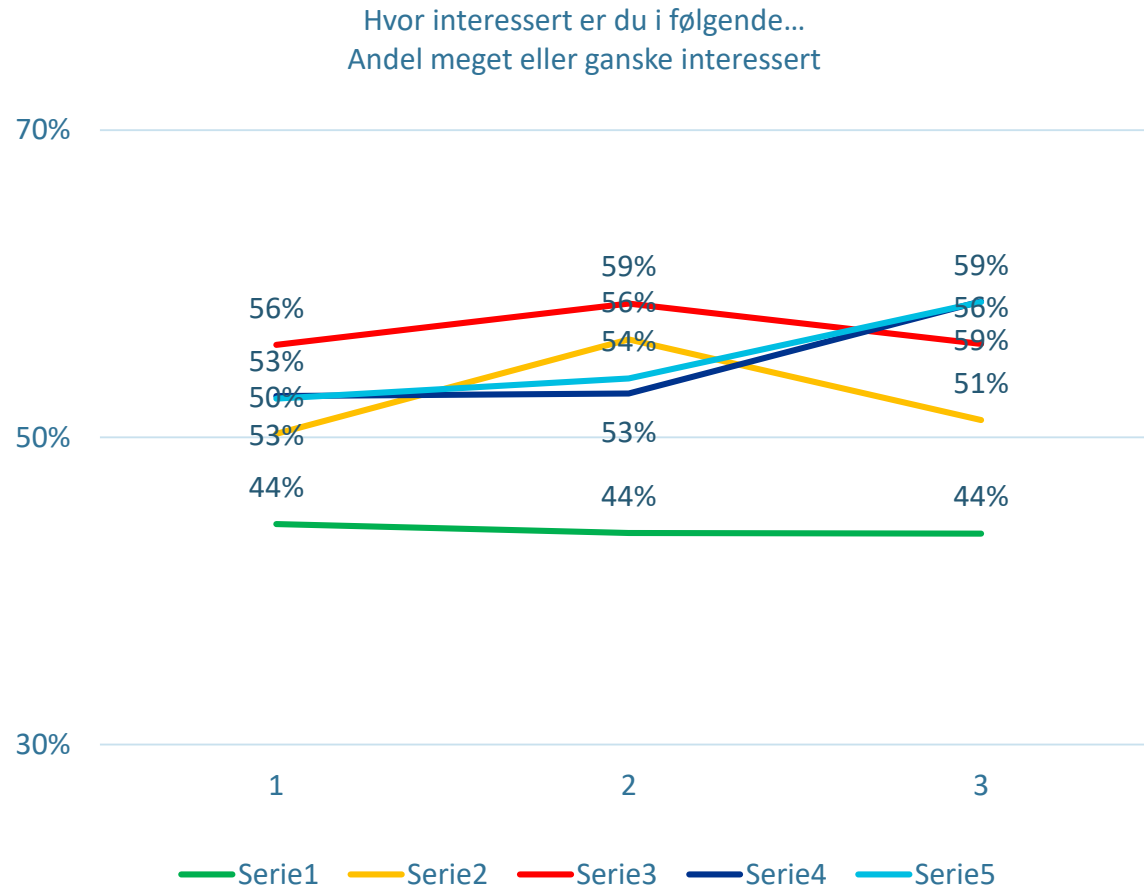
- Andelen som oppgir at de er meget eller ganske interessert i forskning og økonomi, øker sammenliknet med målingen i juni 2020.
- Andelen som oppgir at de er interessert i kultur, går derimot tilbake.
- Det er fortsatt noe over 4 av 10 som oppgir at de er meget eller ganske interessert i sport og idrett.

Interesse for forskning blant andre tema

Sammenliknet med tidligere målinger, er det en høyere andel som oppgir at de er meget eller ganske interessert i forskning og økonomi.

Merk forkortet skala

- Mens andelen som oppgir at de er meget eller ganske interessert i sport/idrett holder seg helt stabil gjennom de tre målingene som er gjennomført, er det en økende andel som oppgir at de er meget eller ganske interessert i forskning og økonomi i august -21, sammenliknet med juni -20.
- På den annen side er det færre som oppgir at de er interessert i politikk og kultur nå enn i fjor vår.

Interesse for forskning blant andre tema

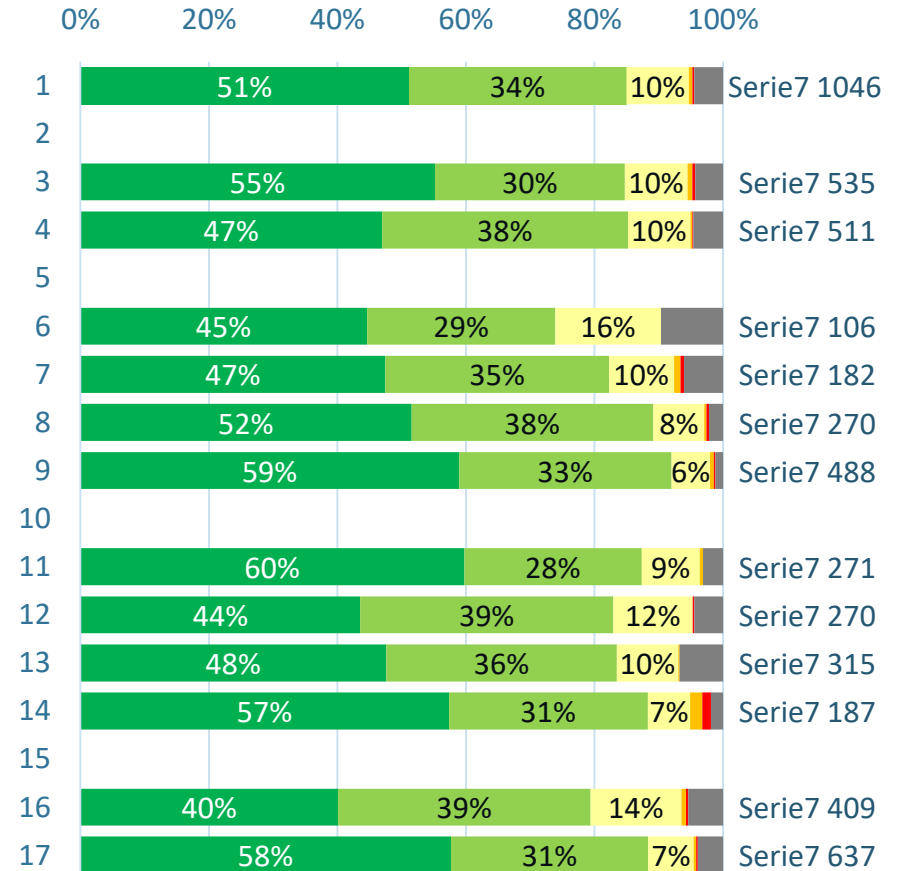
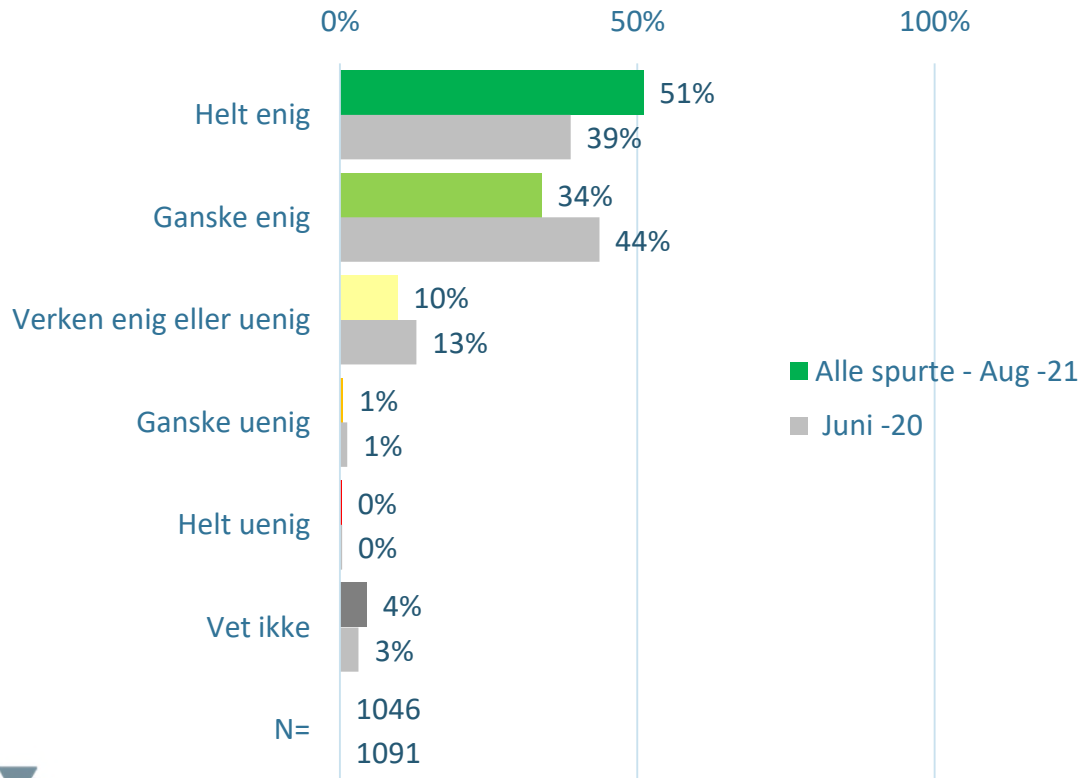
Interesse for forskning blant andre tema

Offentlig støtte til grunnforskning

Som i juni 2020 oppgir 8 av 10 at de er enige i påstanden om at grunnforskning bør støttes økonomisk av det offentlige. Merk at andelen som oppgir at de er helt enige øker. I de ulike undergruppene er det primært variasjoner i andelen som svarer verken eller som skaper forskjeller.

Ta stilling til følgende påstand: Grunnforskning (forskning som kan bidra til kunnskap på lang sikt) bør støttes økonomisk av det offentlige, selv om resultatene ikke er synlige eller nyttige i første omgang.

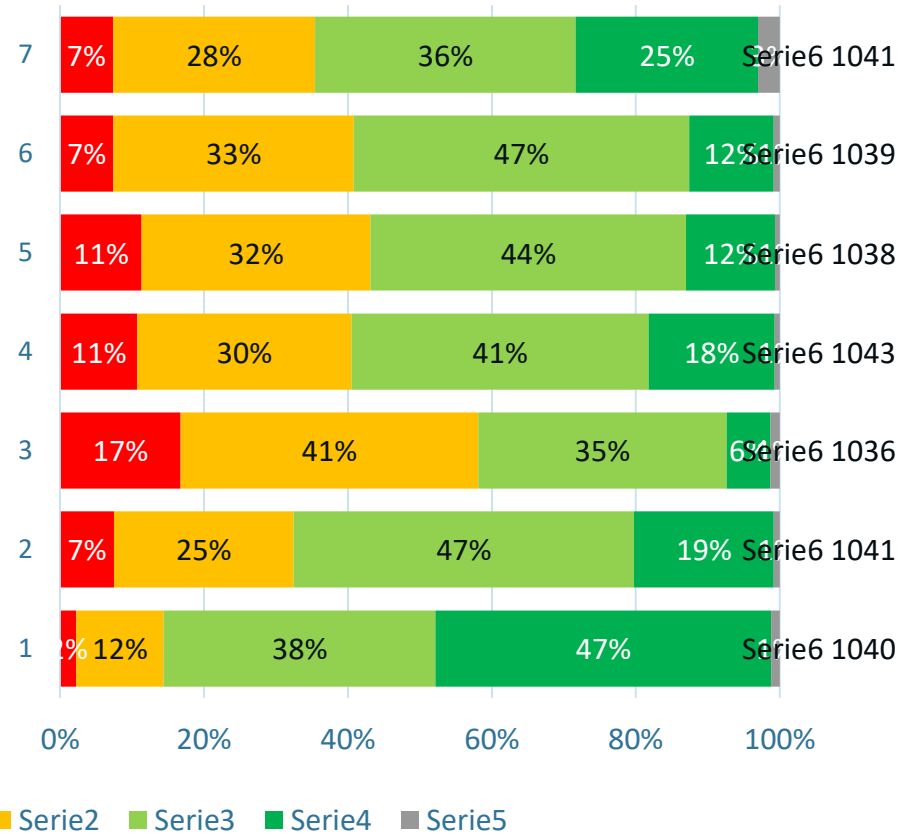

Spørsmål til Forskningsdagene

Bekymring for trusler mot nasjonal sikkerhet

Det er gjennomgående relativt få som går rundt og er meget bekymret for trusler mot nasjonal sikkerhet. Unntaket er til en viss grad bekymring for cyberangrep, som 17% oppgir at de er meget bekymret for, mens 41% er ganske bekymret.

Hvor bekymret er du for følgende trusler mot nasjonal sikkerhet?

- Selv om vi er i ferd med å ha gjennomgått den første virkelige pandemien på mer enn 100 år i Norge, er det kun 7% som oppgir at de er meget bekymret for dette i forhold til nasjonal sikkerhet. 1 av 3 er ganske bekymret for pandemier.
- Det er kun 14% som oppgir at de er meget eller ganske bekymret for krig/angrep på norsk territorium. Det er i forhold til denne potensielle trusselen at den høyeste andelen også oppgir at de ikke er bekymret.

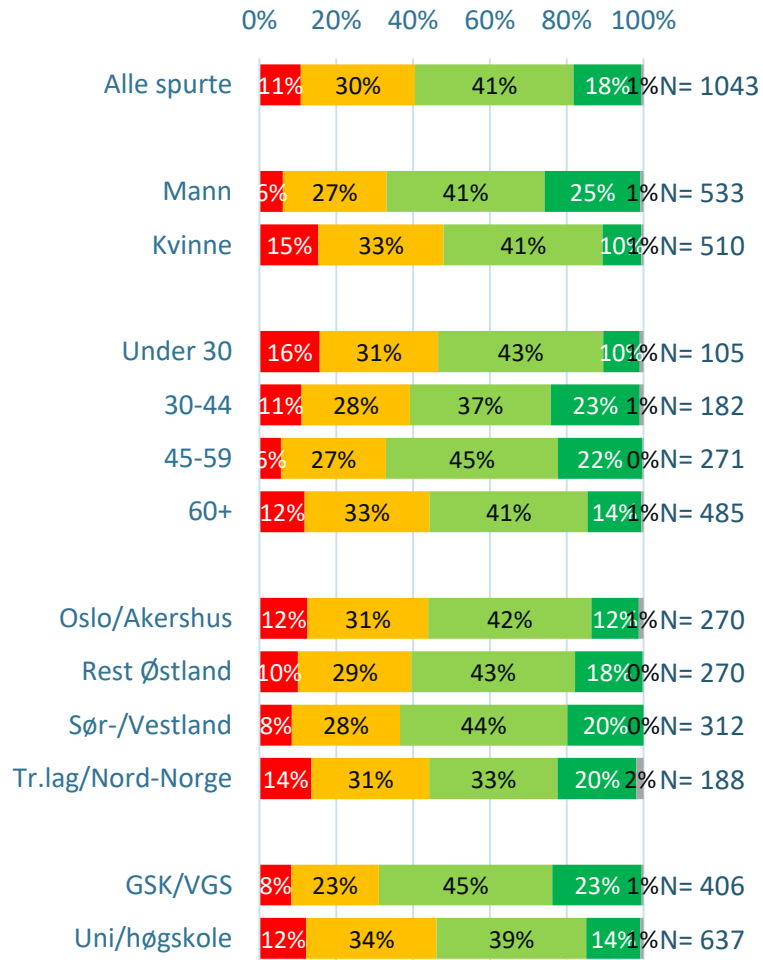

Bekymring for trusler mot nasjonal sikkerhet

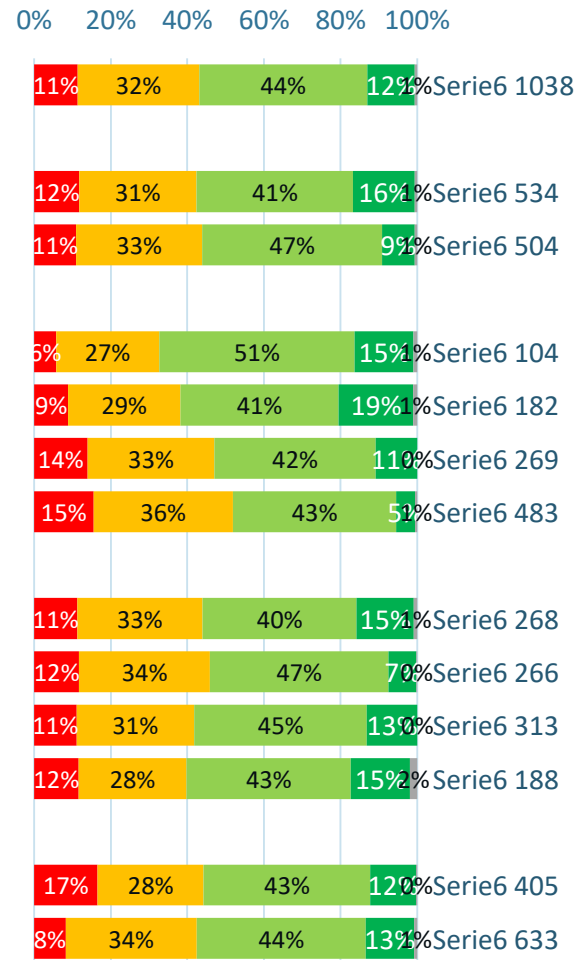

Bekymring for trusler mot nasjonal sikkerhet

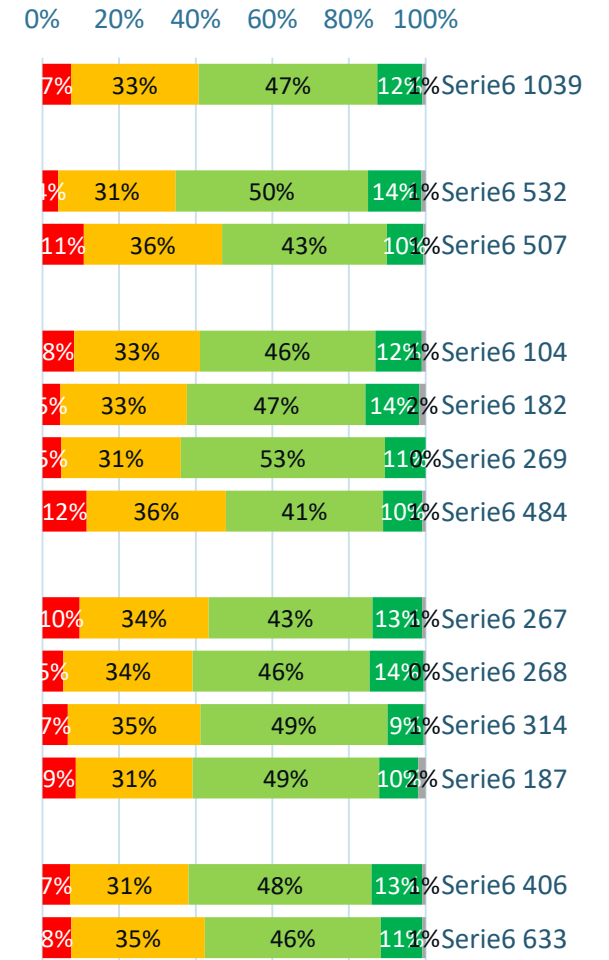
Ekstremvær som storm, orkaner, mye nedbør og flom

Kriminalitet og vold i samfunnet

Pandemier

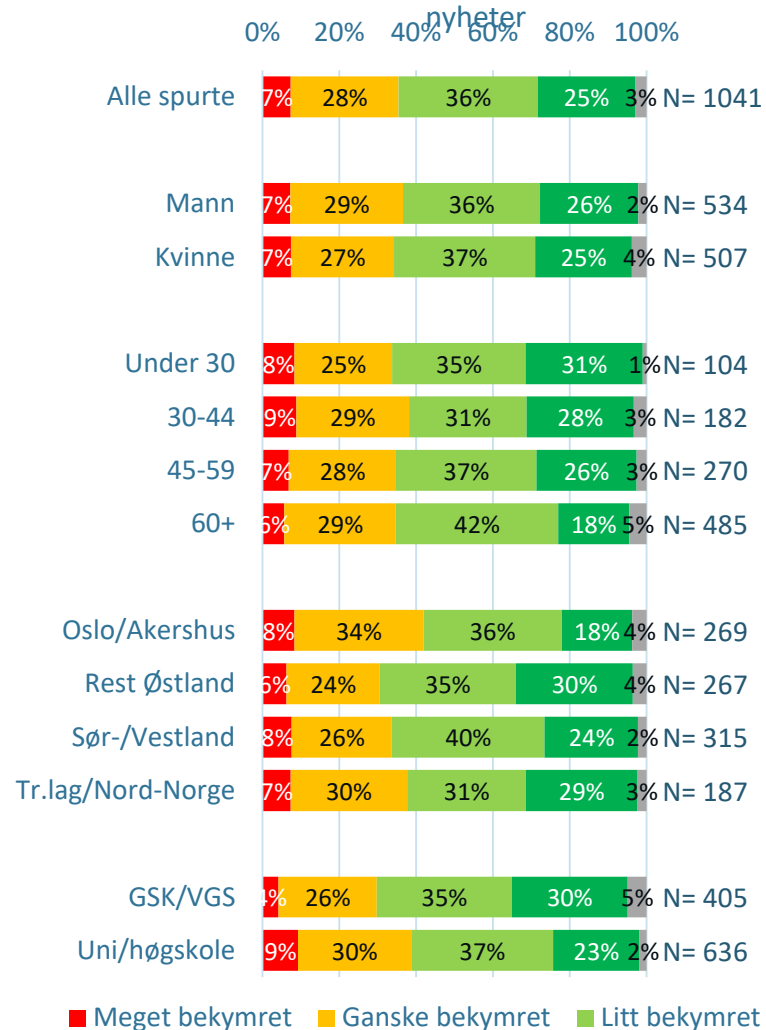

■ Meget bekymret ■ Ganske bekymret ■ Litt bekymret ■ Ikke bekymret ■ Vet ikke

Bekymring for trusler mot nasjonal sikkerhet

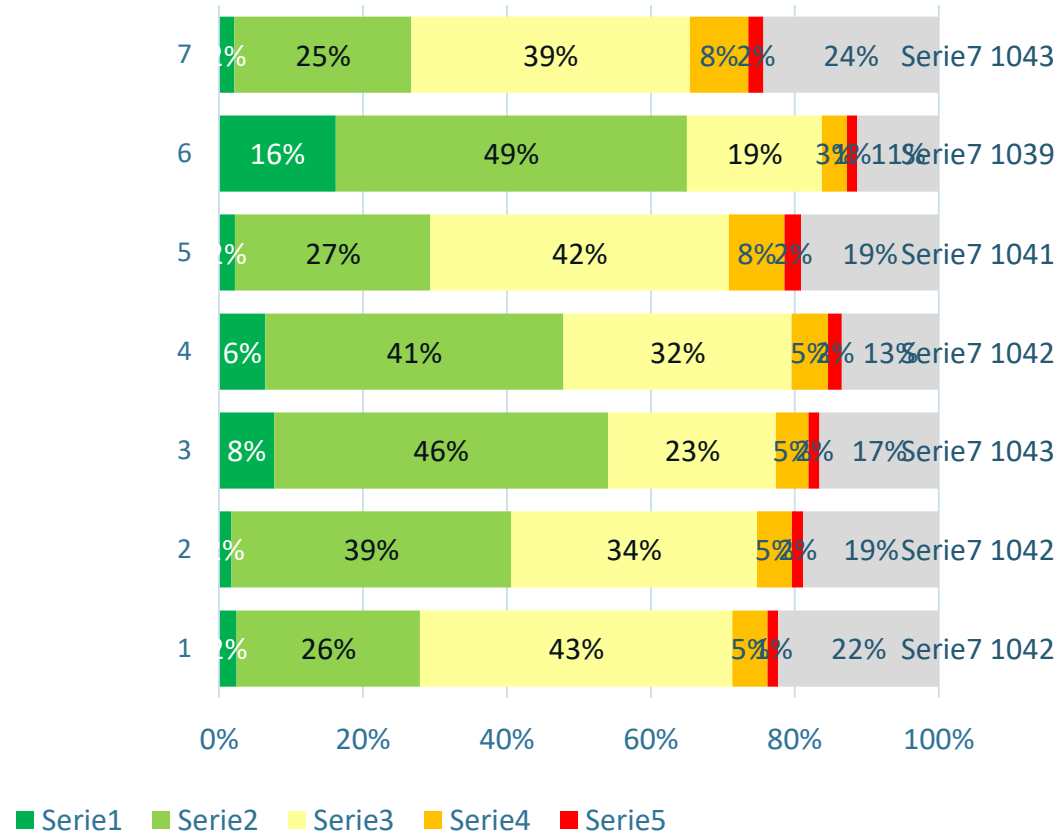
Svekket tillit til norske myndigheter gjennom propaganda og falske

Forskning og utviklings bidrag til å håndtere

Erfaringene fra koronapandemien jobben som har blitt gjort med å håndtere denne er trolig en sterkt medvirkende årsak til at 2 av 3 oppfatter at det som skjer innenfor forskning og utvikling styrker vår evne til å håndtere pandemier.

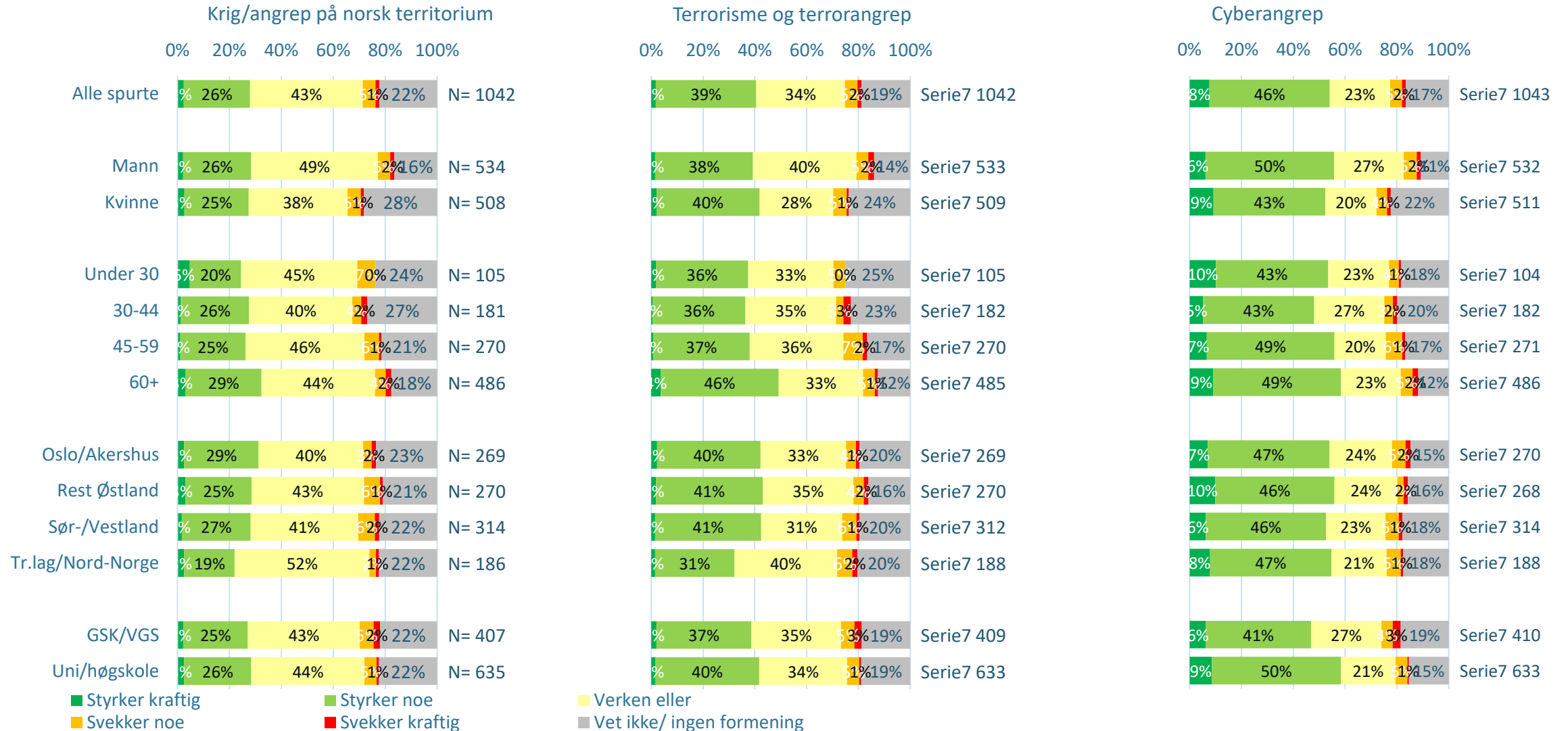
Opplever du at det som skjer innenfor forskning og utvikling i samfunnet i dag, styrker eller svekker vår evne til å kunne håndtere følgende?

- Det er også relativt høye andeler som opplever at det som skjer innenfor forskning og utvikling styrker vår evne til å håndtere ekstremvær, cyberangrep og terrorisme, mens det på den annen side relativt sett færre som kobler forskning og utvikling opp mot evnen til å håndtere kriminalitet/vold, krig/angrep på norsk territorium og at tilliten til norske myndigheter svekkes gjennom falske nyheter og propaganda.
- Merk at det gjennomgående er få som oppfatter at forskning og utvikling bidrar i negativ retning, samtidig som relativt mange ikke gir uttrykk for noen konkret formening og svarer verken eller, eller vet ikke på spørsmålene.

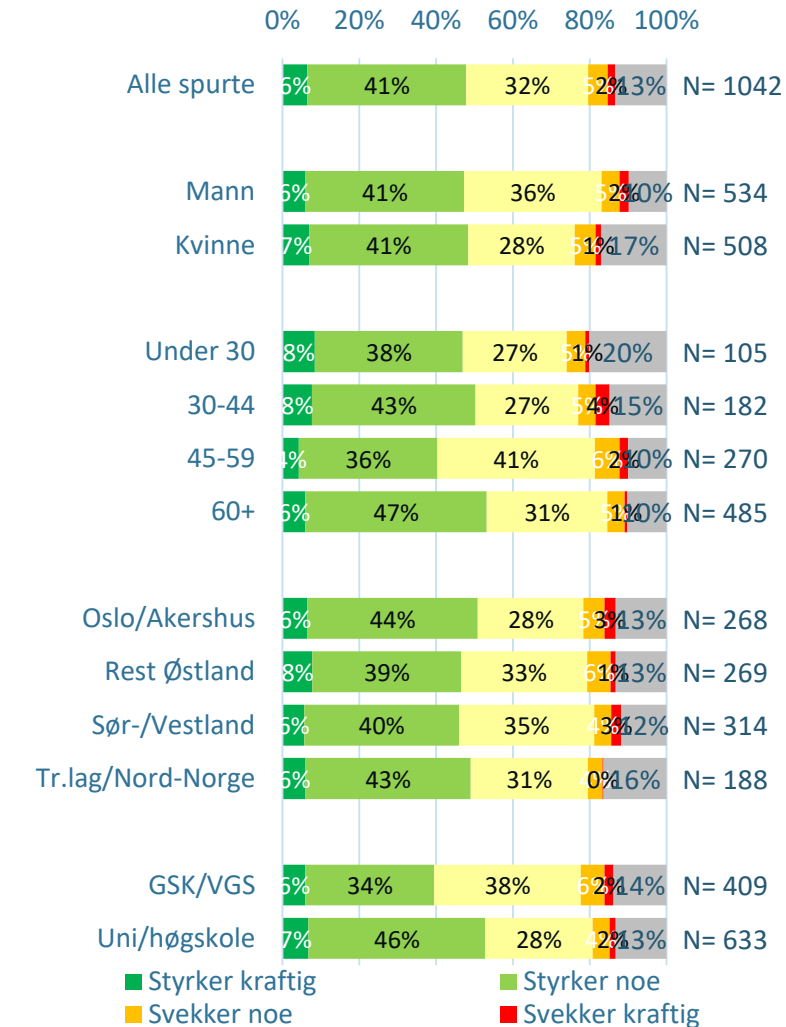

Forskning og utviklings bidrag til å håndtere

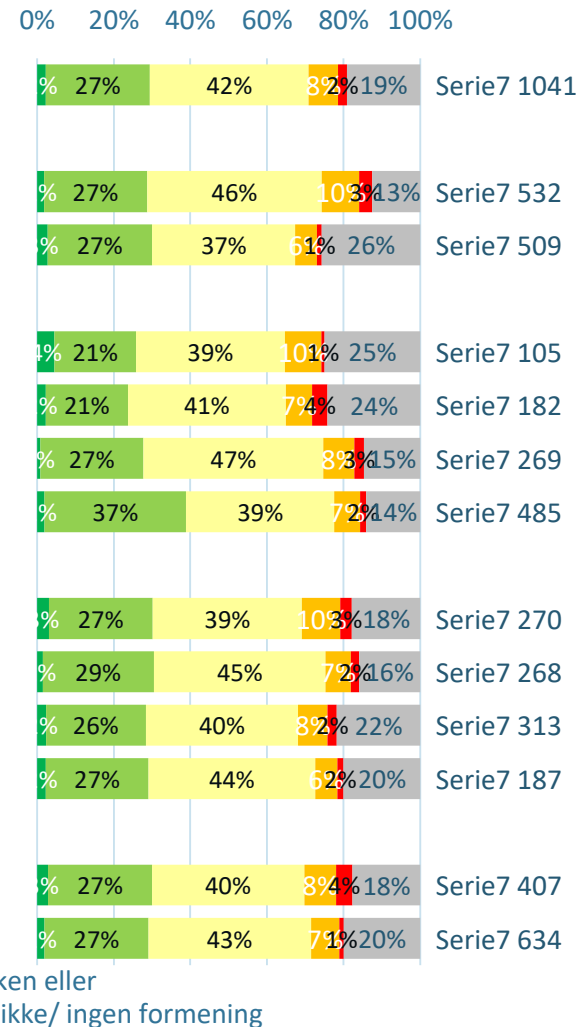

Forskning og utviklings bidrag til å håndtere

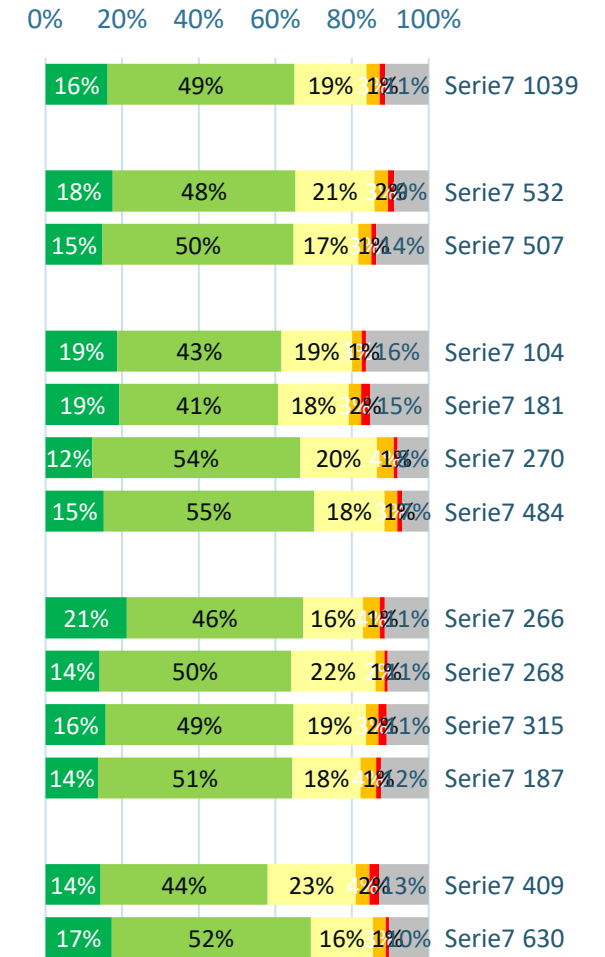
Ekstremvær som storm, orkaner, mye nedbør og flom

Kriminalitet og vold i samfunnet

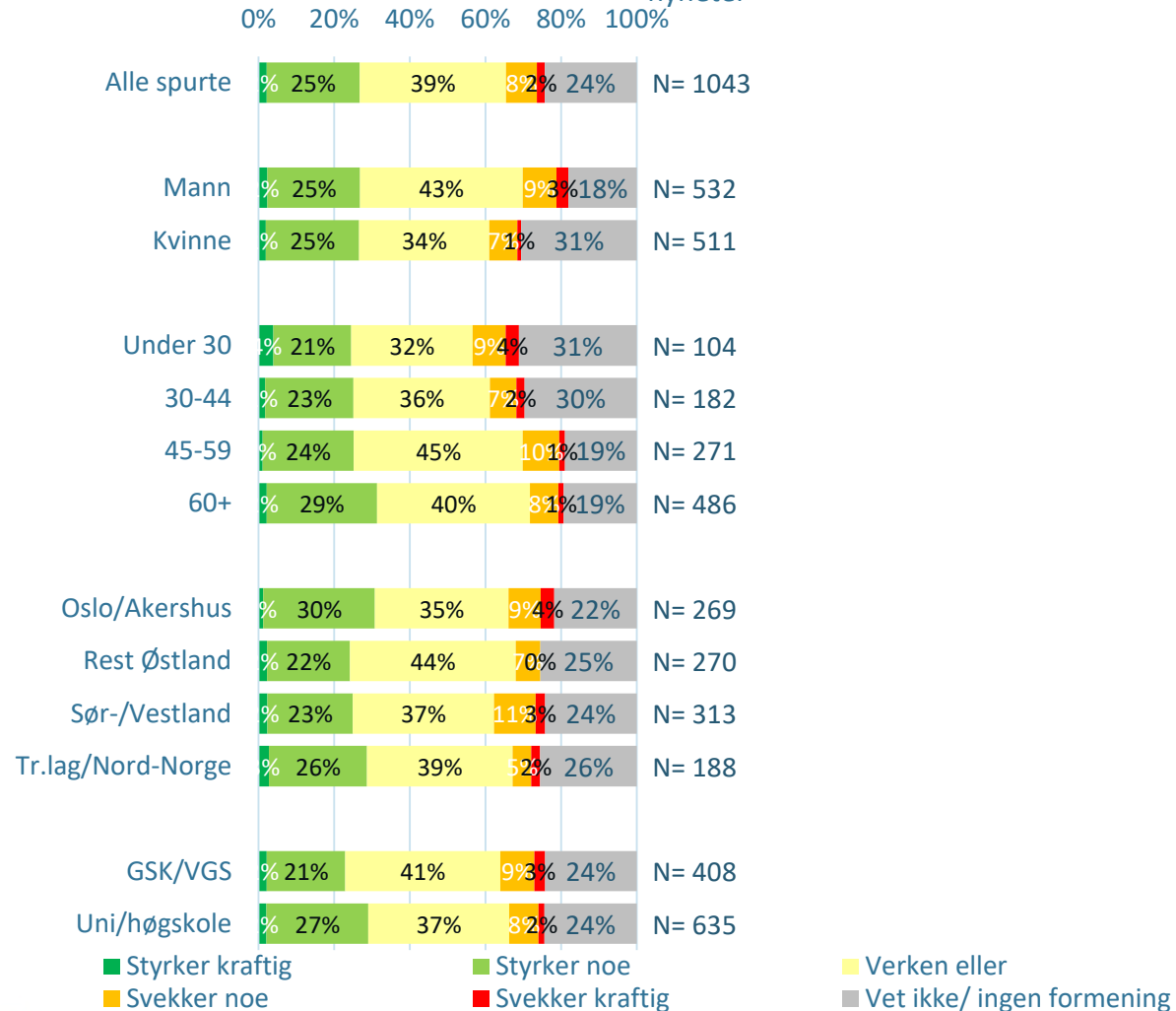

Pandemier

Forskning og utviklings bidrag til å håndtere

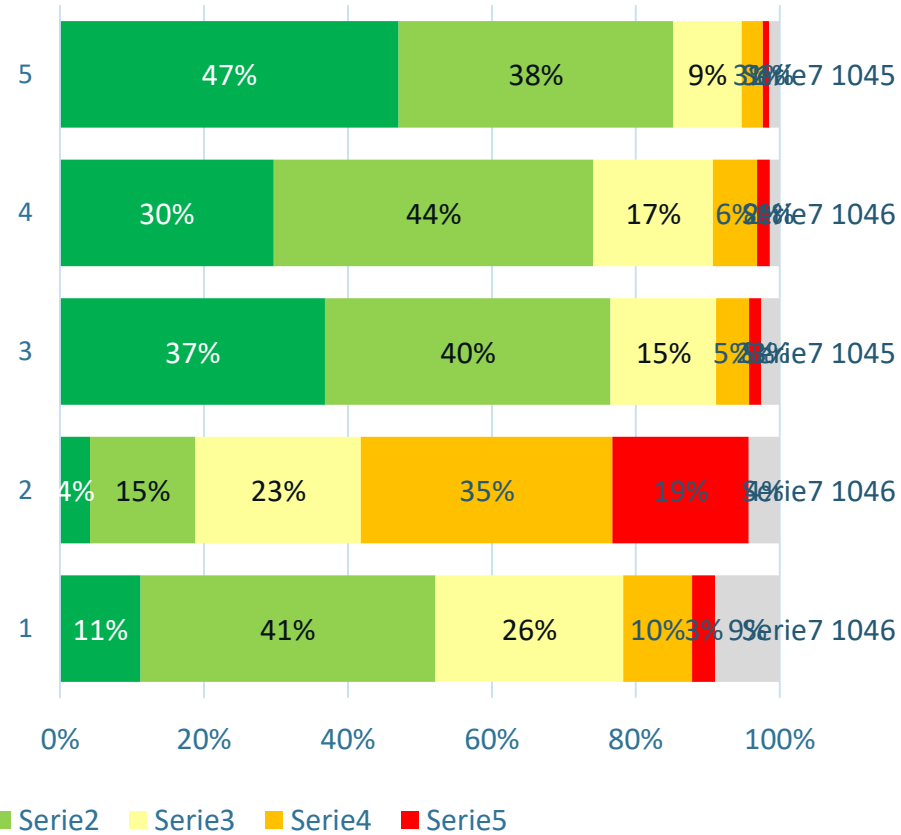
Svekket tillit til norske myndigheter gjennom propaganda og falske nyheter

Konflikter mellom mennesker og andre arter

85% av befolkningen sier seg helt eller ganske enig i påstanden om at plastforurensning i havet er en trussel som ikke tas alvorlig nok. Det er også om lag 3 av 4 som sier seg enig i påstandene om at de er bekymret for at livet i havet er i ferd med å bli ødelagt og at menneskelig påvirkning på naturen ikke er bærekraftig.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander

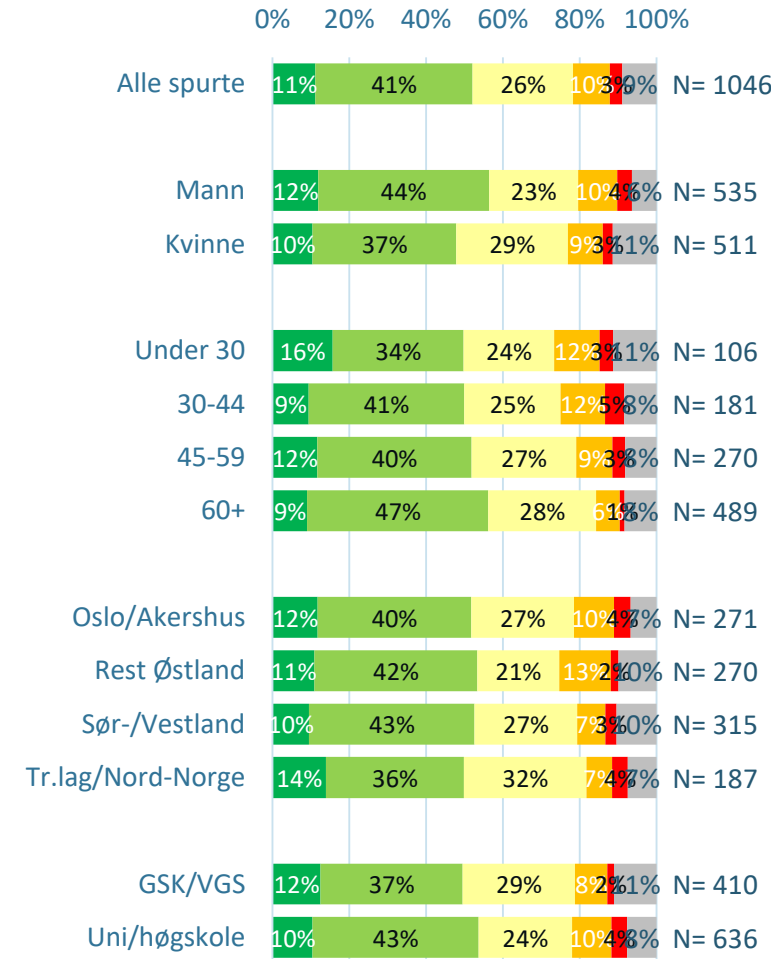

- Om lag halvparten oppgir at de er ganske eller helt uenig i påstanden om at naturen er i stand til å takle konsekvensene av menneskers aktivitet, mens 19% støtter denne påstanden.
- 6 av 10 oppfatter at all samhandling i naturen er en konflikt, om ressurser, territorier, retten til å formere seg og så videre, som sikrer at de sterkeste overlever. Kun 3% oppgir at de er helt uenig i denne påstanden.

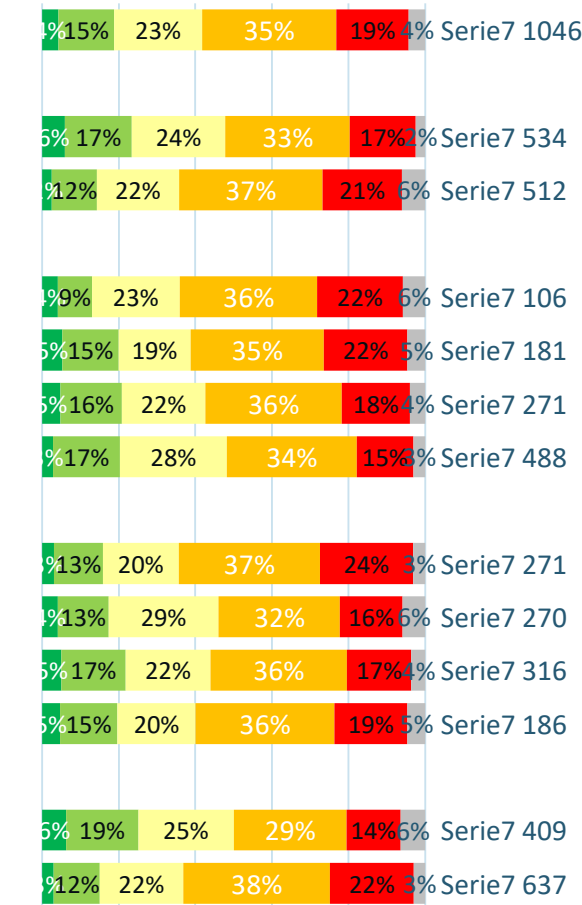

Konflikter mellom mennesker og andre arter

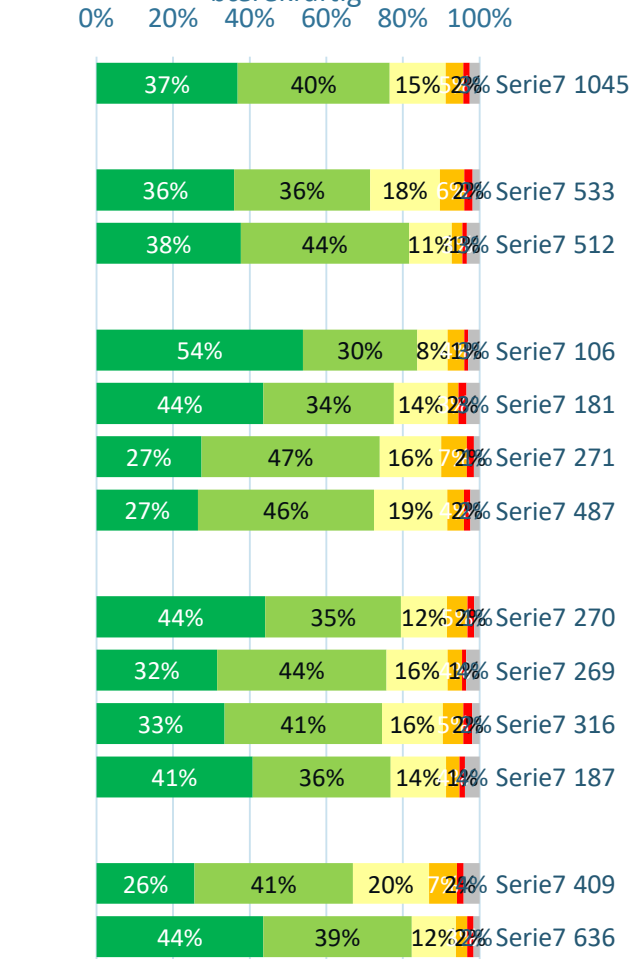
All samhandling mellom arter i naturen er en konflikt

Naturen vil utvikle seg og er stand til å takle konsekvensene av menneskers aktivitet

Menneskenes påvirkning på naturen er ikke bærekraftig

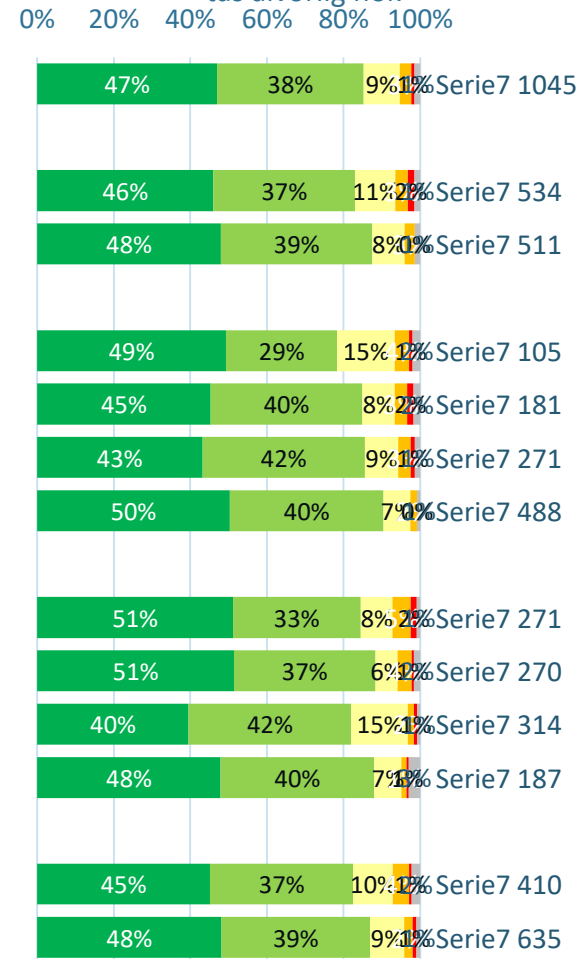
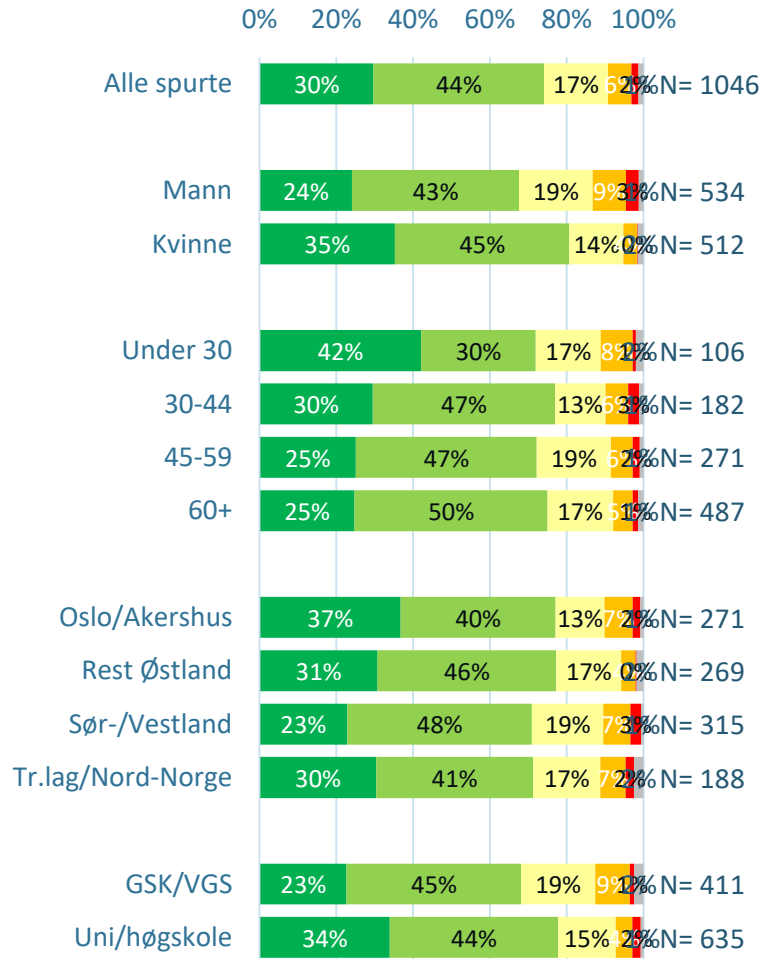
■ Helt enig
 ■ Ganske enig
 ■ Verken enig eller uenig
 ■ Ganske uenig
 ■ Helt uenig
 ■ Vet ikke

Konflikter mellom mennesker og andre arter

Jeg er bekymret for at livet i havet er i ferd med å bli ødelagt

Plastforurensning i havet er en trussel som ikke tas alvorlig nok

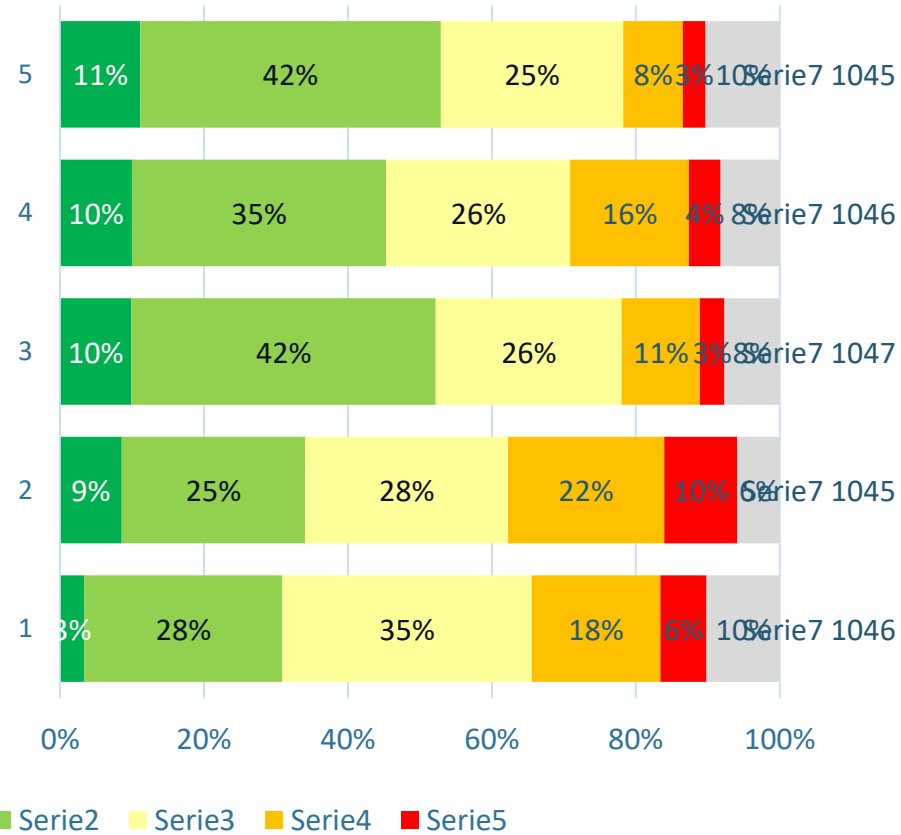
■ Helt enig ■ Ganske enig ■ Verken enig eller uenig ■ Ganske uenig ■ Helt uenig ■ Vet ikke

Kunstig intelligens

Mer enn halvparten av befolkningen tror at kunstig intelligens vil øke produktiviteten i samfunnet. Samtidig er det 45% som tror mange vil bli arbeidsledige som følge av at kunstig intelligens tar over oppgaver, og det er 1 av 3 som frykter at kunstig intelligens skal påvirke deres liv på en uheldig måte.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander

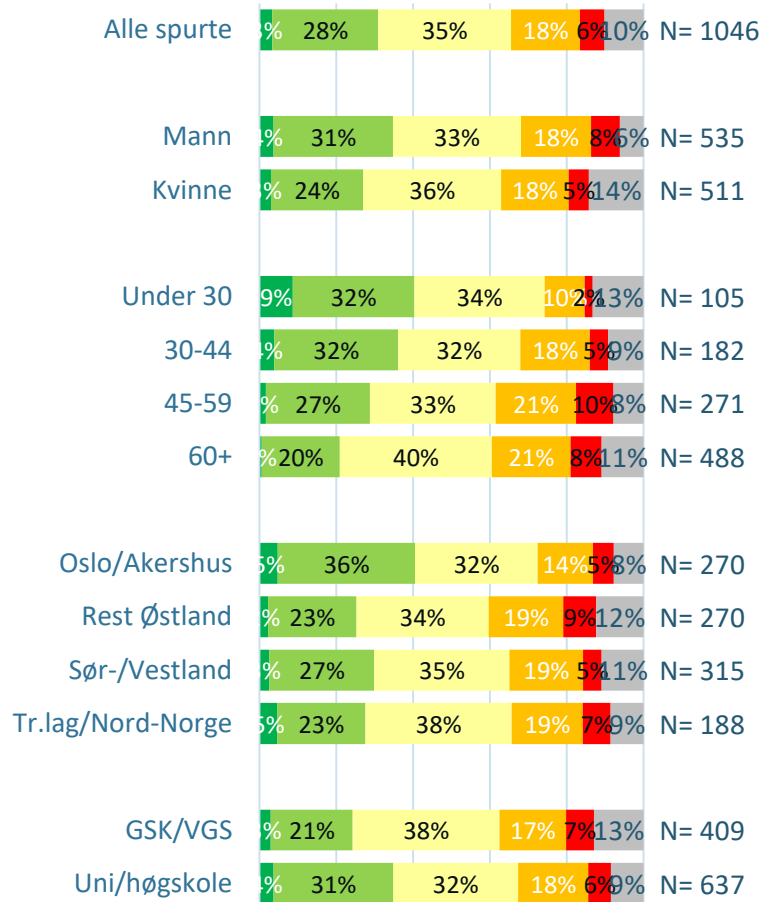
- Omtrent 1 av 3 opplever at kunstig intelligens allerede tar smarte valg for dem i hverdagen.
- Det er mellom 34 og 45% som enten svarer verken eller, eller vet ikke på de ulike påstandene. Dette indikerer at selv om en del føler seg i stand til å ta stilling til problemstillinger knyttet til kunstig intelligens, er det sannsynligvis mange som opplever at de har begrenset kunnskap om hva kunstig intelligens egentlig er og hvilken praktisk betydning det har og vil få i samfunnet generelt og for dem personlig spesielt.

Kunstig intelligens

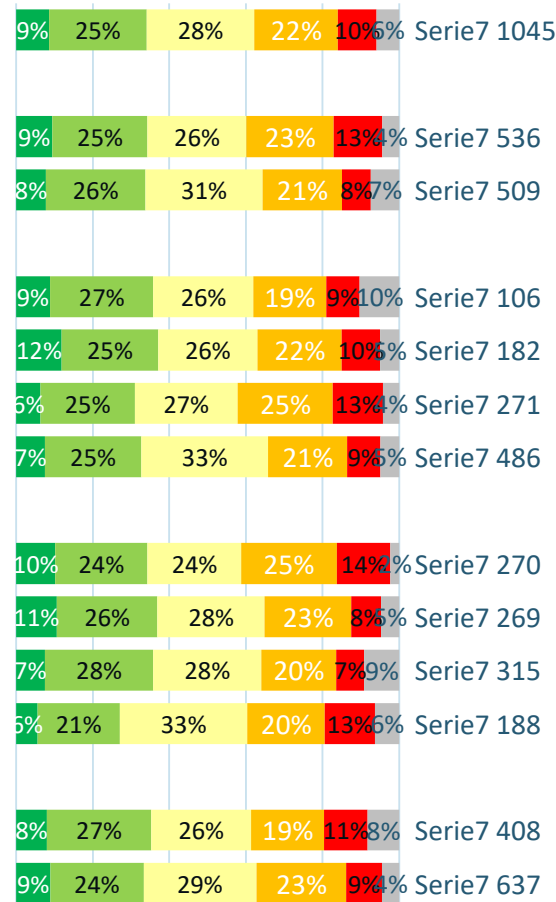
Kunstig intelligens tar smarte valg for meg i hverdagen

0% 20% 40% 60% 80% 100%

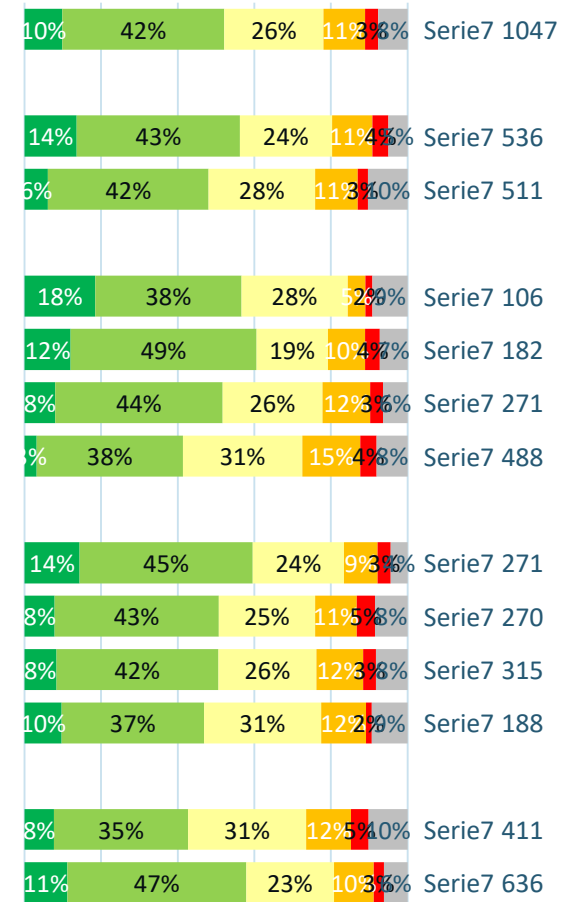
Jeg frykter at mitt liv skal påvirkes uheldig av kunstig intelligens

0% 20% 40% 60% 80% 100%

Kunstig intelligens vil hjelpe oss som samfunn fremover

0% 20% 40% 60% 80% 100%

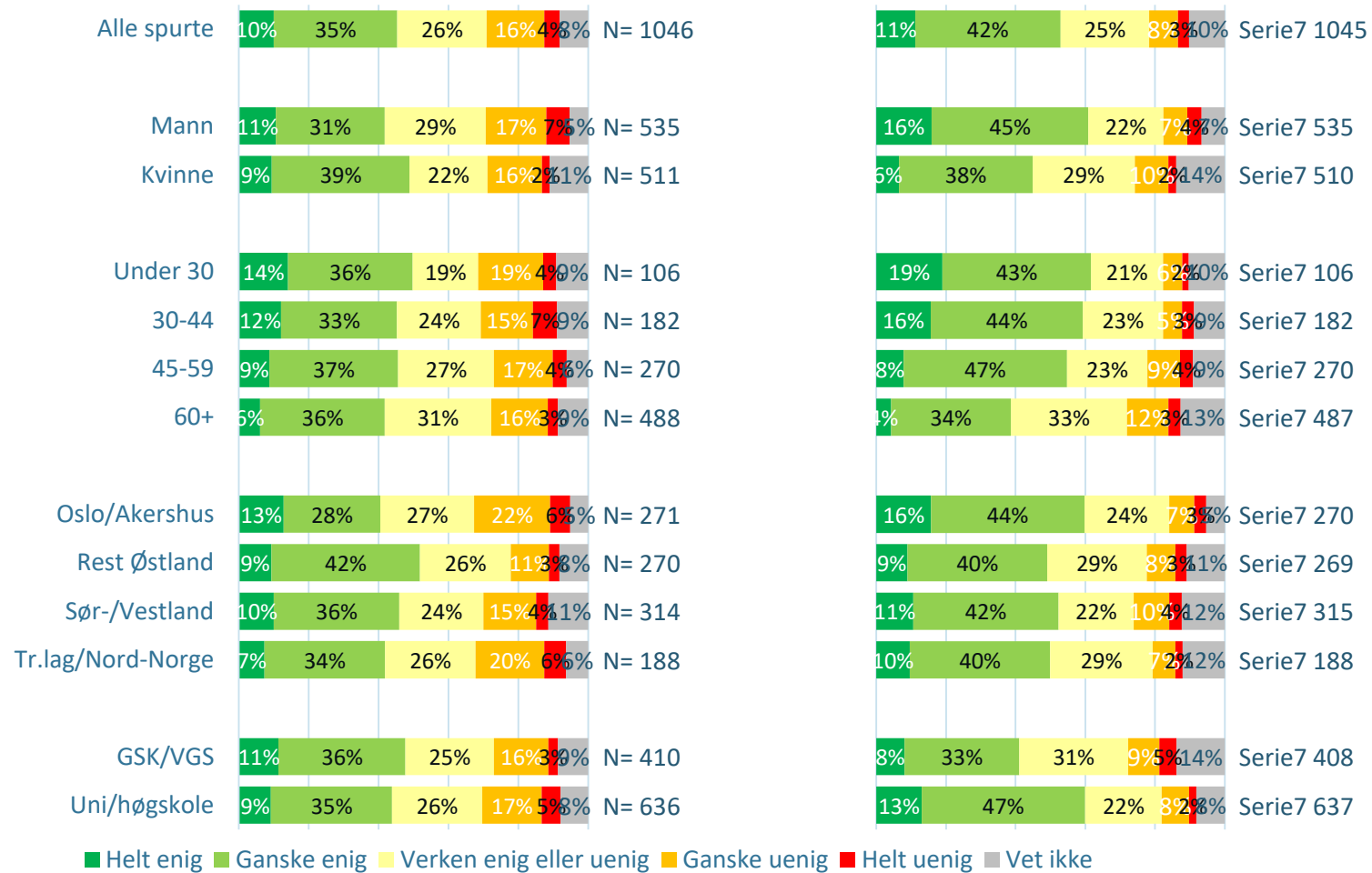
■ Helt enig ■ Ganske enig ■ Verken enig eller uenig ■ Ganske uenig ■ Helt uenig ■ Vet ikke

Kunstig intelligens

Kunstig intelligens vil ta over mange oppgaver, så mange vil bli arbeidsledige

Kunstig intelligens vil øke produktiviteten i samfunnet

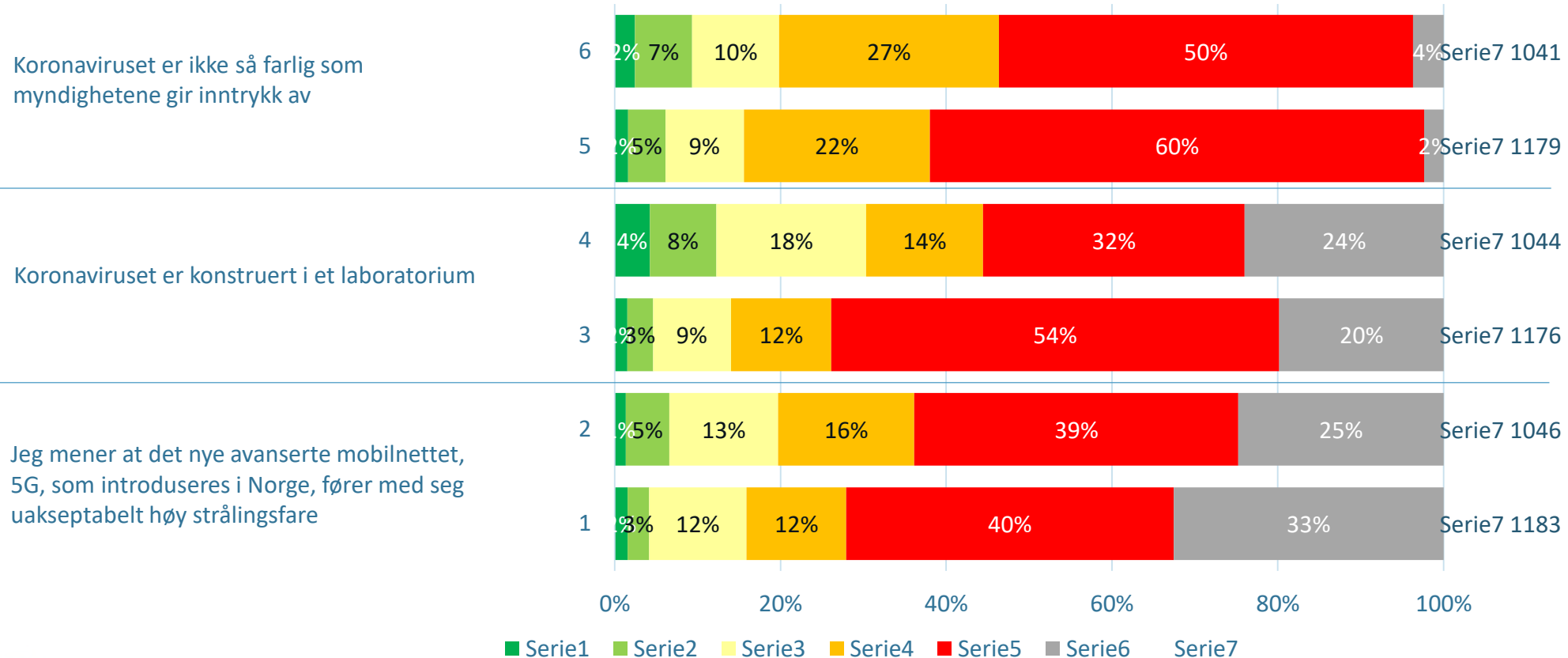
Oppfatning av omstridte påstander og konspirasjonsteorier

Oppfatning av omstridte påstander og konspirasjonsteorier KANTAR

Det er fortsatt relativt få som oppgir at de er helt eller ganske enig i de tre ulike påstandene som fremsettes. Det er imidlertid en økende andel som sier seg helt eller ganske enig i påstanden om at koronaviruset er konstruert i et laboratorium. På dette spørsmålet ser vi også en klar nedgang i andelen som avviser påstanden.

Bakgrunns materialet viser at det er om lag 6 % av befolkningen som er helt enig i minst en påstand, mens det kun er én respondent (1) som oppgir å være helt enig i alle tre påstandene.

Du vil nå bli presentert for noen påstander som har blitt fremsatt på internett og i enkelte medier i Norge og andre steder. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?(N=1176-1186)

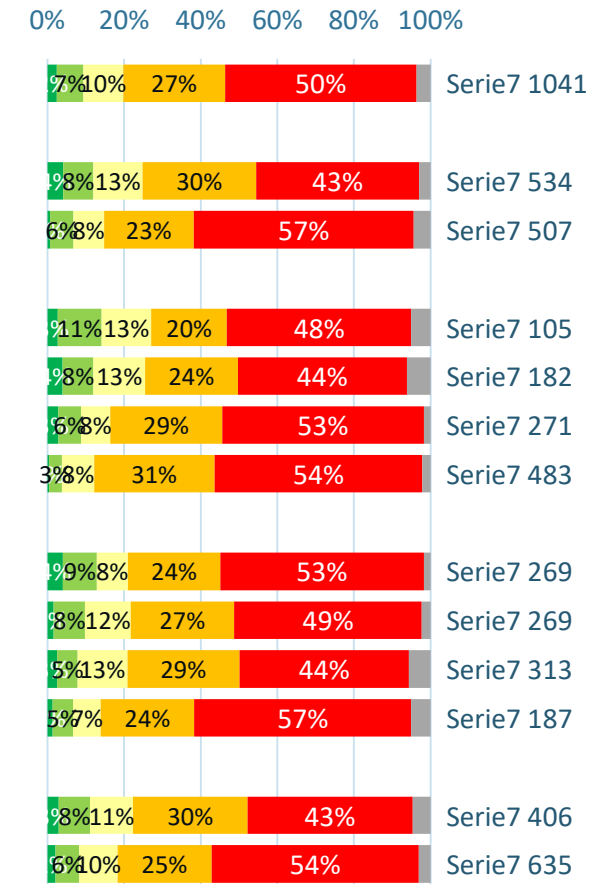
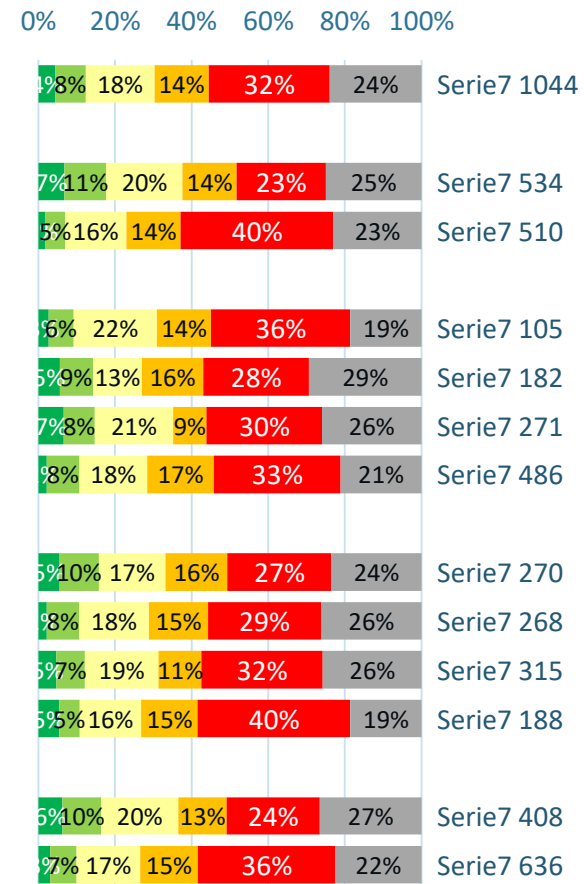
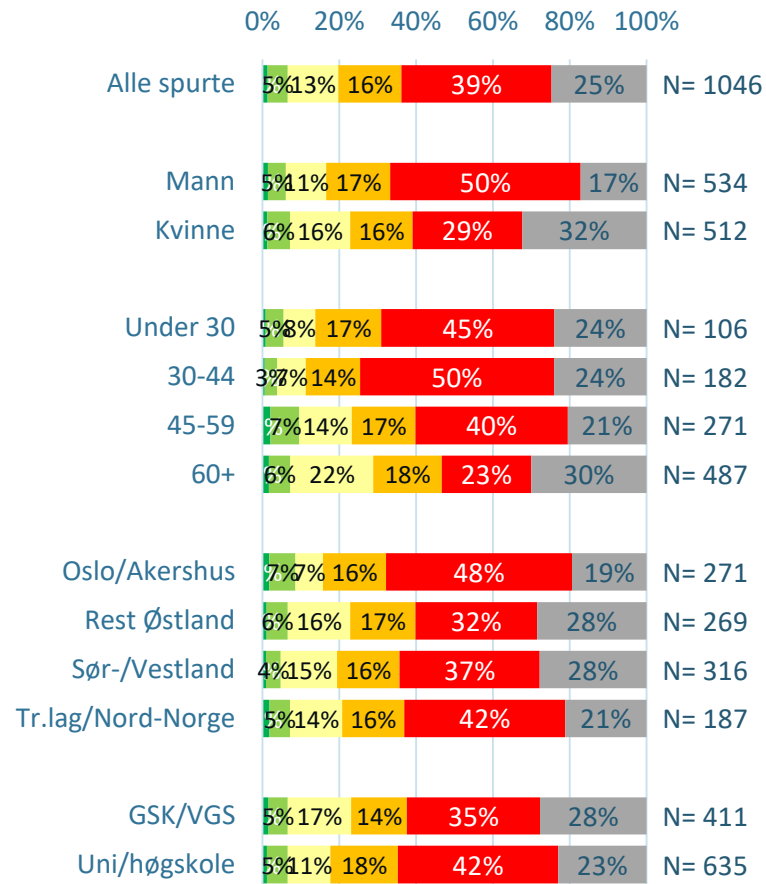

Oppfatning av omstridte påstander og konspirasjonsteorier KANTAR

Jeg mener at det nye avanserte mobilnettet, 5G, som introduseres i Norge, fører med seg uakseptabelt høy strålingsfare

Koronaviruset er konstruert i et laboratorium

Koronaviruset er ikke så farlig som myndighetene gir inntrykk av

■ Helt enig
 ■ Ganske enig
 ■ Verken enig eller uenig
 ■ Ganske uenig
 ■ Helt uenig
 ■ Vet ikke

